

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven, hjemrejseloven og repatrieringsloven

(Overførsel af kompetencen til at træffe afgørelse om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer fra Udlændingestyrelsen til Hjemrejsestyrelsen, udvidelse af målgruppen for videregivelse af oplysninger til brug for udsendelse, videregivelse af helbredsoplysninger til brug for udsendelse og høring af politiet i alle repatrieringssager)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1079 af 10. august 2023, som ændret bl.a. ved § 10 i lov nr. 893 af 21. juni 2022 og senest ved § 50 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 c, stk. 2, nr. 2, indsættes efter »udsendelsesbestræbelserne«: », jf. hjemrejselovens § 3, stk. 1,«.
2. I § 11, stk. 11, 1. pkt., og § 19, stk. 9, 1. pkt., indsættes efter »Udlændingestyrelsen«: »eller Hjemrejsestyrelsen«.
3. I § 40 e og § 44 a, stk. 1, ændres »Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration« til: »Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Hjemrejsestyrelsen«.
4. I § 44 a, stk. 4, ændres »Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration« til: »Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration eller Hjemrejsestyrelsen«.
5. I § 46, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »og optagelse af personfoto efter § 40 b, stk. 2, nr. 4,«: »afgørelse efter § 9 c, stk. 2, og afgørelse vedrørende forlængelse, bortfald og inddragelse af opholdstilladelser meddelt efter § 9 c, stk. 2, bortset fra afgørelse om bortfald efter § 21 b samt afgørelse efter §§ 33 og 33 a, stk. 3, nr. 3-4, og stk. 4, i forbindelse med sådanne sager,«.

UDKAST

6. To steder i § 46 a, stk. 4, ændres »Udlændingestyrelsens« til: »Hjemrejsestyrelsens«.

§ 2

I hjemrejseloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1139 af 17. august 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 20, stk. 1, indsættes efter »en udlænding«: », der har pligt til at udrejse, jf. § 1, stk. 1,« og »når der er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller når udlændingen frafalder ansøgningen herom,« udgår.

2. I § 20, stk. 2, indsættes efter »en udlænding«: », der har pligt til at udrejse, jf. § 1, stk. 1,« og »når udlændingen er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller når udlændingen frafalder ansøgningen herom« udgår.

3. I § 20 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Myndigheder, institutioner og sundhedspersoner er forpligtet til efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen at videregive oplysninger fra patientjournaler m.v. vedrørende udlændinge, der har pligt til at udrejse, jf. § 1, stk. 1, i det omfang det er nødvendigt for styrelsens vurdering af, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, om der skal træffes særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelsen, eller om der er behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen.«

§ 3

I repatrieringsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1270 af 11. september 2022, som ændret ved § 1 i lov nr. 1190 af 8. juni 2021 og § 5 i lov nr. 295 af 20. marts 2023, foretages følgende ændringer:

1. § 7, stk. 3, 2. pkt., affattes således:

»Tilsvarende indhenter kommunalbestyrelsen en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren vurderes at have til hensigt at deltage i de aktiviteter i udlandet, som er nævnt i stk. 2, 2. pkt.«.

2. § 10, stk. 5, 2. pkt., affattes således:

UDKAST

»Tilsvarende indhenter kommunalbestyrelsen en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren vurderes at have til hensigt at deltage i de aktiviteter i udlandet, som er nævnt i stk. 4, 2. pkt.«.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. maj 2024.

Stk. 2. § 1 finder ikke anvendelse på ansøgninger eller forelagte sager om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, der er indgivet eller forelagt før lovens ikrafttræden. For sådanne sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Meddelelse af opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2. Udvidelse af målgruppen for videregivelse af oplysninger til brug for udsendelse samt videregivelse af helbredsoplysninger uden udlændingens samtykke

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Målgruppen for videregivelse af oplysninger til brug for udsendelse

2.2.1.2. Videregivelse af helbredsoplysninger uden udlændingens samtykke

2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2.2.1. Udvidelse af målgruppen for videregivelse af oplysninger til brug for udsendelse

2.2.2.2. Videregivelse af helbredsoplysninger uden udlændingens samtykke

2.3. Høring af politiet i alle sager om hjælp til repatriering og reintegrationsbistand

2.3.1. Gældende ret

2.3.1.1. Udbetaling af hjælp til repatriering

2.3.1.2. Udbetaling af reintegrationsbistand

2.3.1.3. Indhentelse af udtalelse fra politiet i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering og reintegrationsbistand

2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3. Forholdet til de databeskyttelsesretlige regler

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

7. Klimamæssige konsekvenser

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

9. Forholdet til EU-retten

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget skal overføre kompetencen til at træffe afgørelse om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer fra Udlændingestyrelsen til Hjemrejsestyrelsen. Med oprettelsen af Hjemrejsestyrelsen og ikrafttræden af hjemrejseloven blev vurderingen af betingelserne for en opholdstilladelse i vidt omfang placeret hos Hjemrejsestyrelsen. Udlændingestyrelsens kompetence er derfor i et vist omfang udhulet, og det vurderes mest hensigtsmæssigt, at Hjemrejsestyrelsen får overført kompetencen til at træffe afgørelserne.

Der henvises herom til afsnit 2.1.

Til brug for Hjemrejsestyrelsens behandling af sager om udsendelse af udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig i Danmark, er det væsentligt, at Hjemrejsestyrelsen har adgang til de oplysninger, der er af væsentlig betydning for at kunne planlægge og gennemføre udsendelse af udlændinge uden lovligt ophold, herunder på en sundhedsmæssigt forsvarlig måde. Oplysningerne om udlændinge uden lovligt ophold skal således bidrage til at sikre en

effektiv hjemrejseindsats. Det foreslås derfor at udvide målgruppen for, hvilke udlændinge der er omfattet af hjemrejselovens § 20, stk. 1 og 2, der i dag alene omfatter udlændinge, der er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller som har frafaldet ansøgning herom. Der er med henblik på at understøtte en effektiv hjemrejseindsats behov for, at hjemlen til at videregive oplysninger, der er indgået i en sag om opholdstilladelse, omfatter alle udlændinge, der har pligt til udrejse, jf. hjemrejselovens § 1, stk. 1. Desuden foreslås det at indsætte en ny § 20, stk. 3, med det formål at etablere hjemmel til at forpligte myndigheder, institutioner og sundhedspersoner til efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen at videregive oplysninger fra patientjournaler m.v. vedrørende udlændinge, der har pligt til at udrejse, jf. § 1, stk. 1, i det omfang det er nødvendigt for styrelsens vurdering af, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, om der skal træffes særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelsen, eller om der er behov for medicin i forbindelse med udsendelsen.

Der henvises til afsnit 2.2.

Med lovforslaget foreslås det desuden, at kommunalbestyrelsen fremover i alle sager om udbetaling af hjælp til repatriering og alle sager om reintegrationsbistand skal indhente en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren vurderes at have til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed eller andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden forud for, at der træffes en afgørelse om udbetaling af hjælp til repatriering eller reintegrationsbistand.

Der henvises til afsnit 2.3.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Meddelelse af opholdstilladelse på grund af udsendeshindringer

2.1.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, kan der efter ansøgning meddeles opholdstilladelse til en udlænding, der er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 (asyl), hvis

- 1) udsendelse af udlændingen, jf. hjemrejselovens § 1, ikke har været mulig i mindst 18 måneder,
- 2) udlændingen har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder og
- 3) udsendelse efter de foreliggende oplysninger for tiden må anses for udsigtsløs.

UDKAST

Det er Udlændingestyrelsen, der efter udlændingelovens § 46, stk. 1, træffer afgørelse om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer.

Udlændingestyrelsens afgørelser vedrørende opholdstilladelse kan efter udlændingelovens § 46 a, stk. 4, 1. pkt., påklages til udlændinge- og integrationsministeren. Det samme gælder efter § 46 a, stk. 4, 2. pkt., Udlændingestyrelsens konstatering af, at en opholdstilladelse meddelt efter § 9 c, stk. 2, er bortfaldet, jf. §§ 17-18, og klager over afslag på ansøgninger om, at en sådan opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. § 17, stk. 2 og 3, og § 17 a, stk. 2.

Ved kongelig resolution af 10. september 2019 blev bl.a. opgaven med at sikre, at udlændinge uden lovligt ophold udrejser af landet overført fra Justitsministeriet til Udlændinge- og Integrationsministeriet, og med oprettelse af Hjemrejsestyrelsen den 1. august 2020 blev opgaven mere specifikt placeret her. Hjemrejsestyrelsen foretager således efter hjemrejselovens § 1, stk. 2, kontrol med, om en udlænding er udrejst, og udlændingen udrejser om nødvendigt med bistand fra Hjemrejsestyrelsen, jf. hjemrejselovens § 1, stk. 3, 1. pkt.

Det er endvidere Hjemrejsestyrelsen, der vurderer, om en udlænding medvirker til sin udrejse, som udlændingen efter hjemrejselovens § 3, stk. 1, har pligt til. Hjemrejsestyrelsen træffer således afgørelse om, hvorvidt en udlænding medvirker eller forsøger at medvirke til sin udrejse, jf. hjemrejselovens § 3, stk. 2. Hvis Hjemrejsestyrelsen har truffet afgørelse om, at en udlænding ikke lever op til sin forpligtelse til at medvirke, kan styrelsen efterfølgende, hvis udlændingen over en periode på op til 2 måneder ved aktiv handling opfylder eller forsøger at opfylde sin forpligtelse efter stk. 1, træffe afgørelse om, at udlændingen medvirker til udrejsen.

Hjemrejsestyrelsen, tidligere Rigspolitiet, har desuden pligt til af egen drift at forelægge potentielt relevante sager for Udlændingestyrelsen med henblik på, at de kan tage stilling til spørgsmål om opholdstilladelse. Denne forelæggelsespligt er senest beskrevet i cirkulæreskrivelse nr. 123 af 13. juli 2000 om Rigspolitiets forelæggelse for Udlændingestyrelsen af sager om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer, jf. udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, og vejledning nr. 122 af 13. juli 2000 om behandlingen af sager om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer, jf. udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4.

2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer, at kompetencen til at træffe afgørelse om opholdstilladelse på grund af udsendelsehindringer mest hensigtsmæssigt bør være placeret hos Hjemrejsestyrelsen.

Det skyldes, at styrelsen med ressortoverdragelsen og ikrafttræden af hjemrejseloven i vidt omfang er blevet den myndighed, der er nærmest til at vurdere, om betingelserne for en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, er opfyldt.

Der er ikke i bemærkningerne til hjemrejseloven, jf. Folketingstidende 2020-21, A, L 203 som fremsat, taget udtrykkeligt stilling til, om den medvirken-vurdering, der skal foretages efter hjemrejselovens § 3, vil være sammenfaldende med vurderingen efter § 9 c, stk. 2, nr. 2. Der er heller ikke taget stilling til, hvordan den tidsmæssige udstrækning af udlændingens medvirken skal vurderes i forhold til spørgsmålet om opholdstilladelse i eksempelvis de sager, hvor der først efter en periode uden medvirken bliver truffet afgørelse om medvirken efter hjemrejselovens § 3, stk. 3.

Det er dog nærliggende, at medvirken-vurderingen efter hjemrejseloven bør være sammenfaldende med den vurdering, der skal foretages efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 2. I hvert fald må det antages, at Udlændingestyrelsen allerede i dag som udgangspunkt må være forpligtet til at lægge Hjemrejsestyrelsens vurdering efter hjemrejselovens § 3 til grund ved vurderingen af, om betingelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 2, er opfyldt.

Derudover er det Hjemrejsestyrelsen, der er nærmest til at vurdere, hvornår udsendelse af udlændingen ikke har været muligt i 18 måneder, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 1. Det er også Hjemrejsestyrelsen, der, i kraft af styrelsens arbejde med udsendelsessagen, herunder i kontakten med de relevante landes myndigheder, som udgangspunkt er nærmest til at vurdere, om udsendelse efter de foreliggende oplysninger for tiden må anses for udsigtsløs, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 3.

Herved synes Udlændingestyrelsens kompetence i vist omfang udhulet, og det vurderes at være et unødvendigt forbrug af ressourcer, at Udlændingestyrelsen skal indhente de relevante oplysninger og vurderinger fra Hjemrejsestyrelsen.

UDKAST

Det foreslås derfor, at kompetencen til at træffe afgørelse om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer overføres fra Udlændingestyrelsen til Hjemrejsestyrelsen.

Det vil således være Hjemrejsestyrelsen, der efter ansøgning kan meddele opholdstilladelse til en udlænding på grund af udsendelseshindringer.

Hjemrejsestyrelsen vil endvidere have pligt til af egen drift at vurdere, om der er grundlag for at meddele opholdstilladelse efter bestemmelsen, når betingelserne for opholdstilladelse umiddelbart vurderes opfyldt. Hensigten herved er at videreføre den nugældende ordning, hvorefter Hjemrejsestyrelsen (indtil 1. august 2020 Rigspolitiet) har pligt til at forelægge relevante sager for Udlændingestyrelsen. Udlændingestyrelsen tager således stilling til, om betingelserne for opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, er opfyldt i alle relevante sager, uden at udlændingen selv skal indsende en ansøgning herom. På samme måde vil Hjemrejsestyrelsen skulle vurdere alle relevante sager, uden at udlændingen forinden selv skal indsende en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2. Dette skal sikre at udlændinge, der har været i udsendelsesposition i mindst 18 måneder, som aktivt medvirker til udsendelsesbestræbelserne, men hvor udsendelsen for tiden må anses for udsigtsløs, kan meddeles opholdstilladelse som udsendelseshindret, uanset om vedkommende selv indsender en ansøgning herom.

Det er hensigten, at udlændinge- og integrationsministeren vil fastsætte nærmere retningslinjer for behandling af sagerne, herunder om, hvornår Hjemrejsestyrelsen har pligt til af egen drift at vurdere, om betingelserne for en opholdstilladelse er opfyldt, ligesom der vil blive etableret en kontrolordning med henblik på at sikre, at alle relevante sager bliver vurderet regelmæssigt. Cirkulæreskrivelse nr. 123 af 13. juli 2000 om Rigspolitiets forelæggelse for Udlændingestyrelsen af sager om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer, jf. udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, og vejledning nr. 122 af 13. juli 2000 om behandlingen af sager om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer, jf. udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, vil samtidig blive ophævet.

Det vil endvidere være Hjemrejsestyrelsen, der vil skulle træffe afgørelse om forlængelse, bortfald og inddragelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, samt om fastsættelse af en udrejsefrist og evt. procesuelt ophold. Afgørelse om bortfald efter udlændingelovens § 21 b vil dog fortsat skulle træffes af Udlændingestyrelsen.

UDKAST

Det foreslås samtidig fastsat udtrykkeligt i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 2, at medvirkens-vurderingen skal ske efter hjemrejselovens § 3, stk. 1.

Det vil betyde, at det er Hjemrejsestyrelsens medvirkens-vurdering efter hjemrejselovens § 3, der skal lægges til grund ved vurderingen af, om betingelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 2, er opfyldt. Der er ikke her ved lagt op til, at der skal foretages en anden medvirkens-vurdering end den, Hjemrejsestyrelsen allerede i dag foretager efter hjemrejselovens § 3.

En udlænding vil således bl.a. kunne anses for at medvirke, hvis vedkommende medvirker til at fastlægge sin identitet, tilvejebringe rejsedokumenter, herunder ved at udfylde og indgive ansøgning om rejselogitimation, visum, indrejsetilladelse til udenlandske repræsentationer m.v., og til om fornødent at give møde på en repræsentation eller på anden måde lade sig fremstille for destinationslandets myndigheder med henblik på endelig identifikation og udstedelse af rejsedokumenter. Det bemærkes, at en udlænding fortsat vil kunne anses for medvirkende, selvom der ikke kan tilvejebringes rejsedokumenter. Det afgørende er, om udlændingen gør sig alle rimelige bestræbelser på tilvejebringelsen heraf. Udlændingen vil også kunne medvirke til sin udrejse ved at medvirke til Hjemrejsestyrelsens planlægning og gennemførelse af en udrejse til det land, som udlændingemyndighederne har bestemt, herunder gennem deltagelse i samtaler med Hjemrejsestyrelsen og medvirken til de øvrige sagsskridt, som Hjemrejsestyrelsen fastslår er nødvendige som led i planlægningen af udrejsen. Endvidere vil det kunne indgå i vurderingen som et væsentligt, men ikke afgørende element, om udlændingen overholder sin indgåede eller fastsatte hjemrejsekontrakt. Endelig vil det kunne indgå i vurderingen, om udlændingen har indgivet en ansøgning om hjemrejsestøtte inden udløbet af udlændingens udrejsefrist.

Det vil også betyde, at den tidsmæssige udstrækning af udlændingens medvirken vil skulle baseres på, hvor længe der har været truffet afgørelse om, at den pågældende medvirker. Det vil i tilfælde, hvor en udlænding i en periode ikke har medvirket, kunne betyde, at der kan gå op til 2 måneder, hvor den pågældende medvirker, førend der træffes en afgørelse om medvirken, som vil skulle lægges til grund i behandlingen efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2. Dette vurderes, under hensyn til at den pågældende på trods af sin pligt hertil ikke kontinuerligt har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne, rimeligt og i øvrigt i overensstemmelse med formålet bag hjemrejselovens § 3.

Der er ikke i øvrigt tilsigtet ændringer i, hvordan de øvrige kriterier for opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, skal vurderes.

2.2. Udvidelse af målgruppen for videregivelse af oplysninger til brug for udsendelse samt videregivelse af helbredsoplysninger uden udlændingens samtykke

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Målgruppen for videregivelse af oplysninger til brug for udsendelse

Af hjemrejselovens § 1, stk. 3, fremgår det bl.a., at en udlænding uden lovligt ophold efter § 1, stk. 1, om nødvendigt udrejser med bistand fra Hjemrejsestyrelsen. Dette omfatter alle nødvendige, understøttende foranstaltninger, såsom selve den praktiske forberedelse af udrejsen samt gennemførelsen heraf.

Det følger af hjemrejselovens § 20, stk. 1, at Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændinge- og Integrationsministeriet, domstolene, Udlændingenævnet eller Flygtningenævnet uden udlændingens samtykke videregiver alle akter, der er indgået i en sag om opholdstilladelse, til Hjemrejsestyrelsen til brug for en sag om udsendelse af en udlænding, når der er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller når udlændingen frafalder ansøgning herom.

Der skal således videregives sagsakter, som vil kunne være nødvendige for endeligt at fastlægge udlændingens identitet, fremskaffe rejselegitimation og i øvrigt tilrettelægge og planlægge udsendelsen af den pågældende.

Det er ikke et krav, at udlændingen er meddelt endeligt afslag på opholdstilladelse, og der skal også ske videregivelse af sagsakter, selvom udlændingens udrejsefrist er overskredet eller forlænget. Udsendelsesforberedelserne kan herved iværksættes af Hjemrejsestyrelsen allerede inden udrejsefristens udløb.

Efter bestemmelsen skal udlændingemyndighederne og domstolene videregive sagsakter til Hjemrejsestyrelsen, uanset om sagen måtte indeholde oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold eller andre fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om strafbare forhold.

Undtaget herfra er dog oplysninger, som er indgået i justitsministerens vurdering af, om en udlænding er til fare for statens sikkerhed, jf. udlændingelovens § 45 b, stk. 1, og som justitsministeren, jf. udlændingelovens § 45 b,

UDKAST

stk. 2, har truffet bestemmelse om af sikkerhedsmæssige grunde ikke kan videregives til den udlændingemyndighed, der skal træffe afgørelse i sagen.

Efter hjemrejselovens § 20, stk. 2, kan indkvarteringsoperatøren for det indkvarteringssted, hvor en udlænding er indkvarteret, uden udlændingens samtykke videregive oplysninger til Hjemrejsestyrelsen, når udlændingen er meddelt afslag på opholdstilladelse eller frafalder ansøgning herom.

Oplysninger om udlændingens forhold, som indkvarteringsoperatøren har indsamlet, kan således efter anmodning videregives til Hjemrejsestyrelsen til brug for den videre planlægning af udlændingens udrejse.

Det er Hjemrejsestyrelsen, der vurderer, hvornår det er relevant at modtage oplysninger fra indkvarteringsoperatøren.

Der kan ske videregivelse af oplysninger om udlændingens baggrund, uddannelse, erhvervs erfaring, kompetencer og helbredsmæssige oplysninger.

Formålet med hjemrejselovens § 20, stk. 2, er at sikre, at Hjemrejsestyrelsen har adgang til de nødvendige oplysninger om en udlændings forhold til brug for planlægningen af dennes udrejse, herunder i forhold til at planlægge og sammensætte relevante hjemrejseforberedende tiltag. Hensigten med bestemmelsen er desuden at øge Hjemrejsestyrelsens generelle vidensniveau om udlændinge, der skal udrejse, således at tilrettelæggelsen af udsendesarbejdet styrkes. Oplysningerne indgår bl.a. i vurderingen af, om der er behov for at etablere særlige initiativer målrettet udlændinge, hvor særlige forhold eller problematikker gør sig gældende.

2.2.1.2. Videregivelse af helbredsoplysninger uden udlændingens samtykke

Efter hjemrejselovens § 1, stk. 3, udrejser en udlænding uden lovligt ophold efter § 1, stk. 1, om nødvendigt med bistand fra Hjemrejsestyrelsen. Politiet bistår om nødvendigt Hjemrejsestyrelsen.

Hjemrejsestyrelsens bistand omfatter alle dele af sagsbehandlingen, der ikke indebærer tvang eller magtanvendelse, herunder nødvendige, understøttende foranstaltninger, såsom selve den praktiske forberedelse af udrejsen samt gennemførelsen heraf. Hjemrejsestyrelsen bistår udlændinge, der ikke selv er i stand til at forestå deres udrejse eller ikke vil medvirke hertil med udrejsen.

UDKAST

Ved ledsaget udsendelse vil Hjemrejsestyrelsen og evt. politiet ledsage udlændingen til den pågældendes hjemland eller et tredjeland, hvor udlændingen har ret til at opholde sig. Ledsaget udsendelse anvendes som udgangspunkt i tilfælde, hvor udlændingen ikke medvirker til sin udrejse, jf. hjemrejselovens § 3, og vil typisk være begrundet i, at udlændingen fysisk modsætter sig udsendelsen, og at det således er nødvendigt at gennemtvunge denne. Ledsaget udsendelse kan derfor indebære anvendelse af magt eller tvang (tvangsmæssig udsendelse).

Politiet bistår Hjemrejsestyrelsen i forbindelse med varetagelse af opgaver, hvor der er behov for magt- og tvangsindgreb. Dette kan bl.a. være tilfælde ved en ledsaget tvangsmæssig udsendelse, hvor Hjemrejsestyrelsen har ansvaret for sagsbehandlingen, herunder fremstillingen for hjemlandets myndigheder, mens politiet har ansvaret på sikkerheden og eventuel magtanvendelse i forbindelse med udsendelsen.

Ledsaget udsendelse kan dog også ske uden anvendelse af magt eller tvang, hvor ledsagelsen begrundes i andre hensyn, såsom hensynet til udlændingens helbred, alder eller særlige behov m.v. En udlænding kan ledsages på en udsendelse, hvis Hjemrejsestyrelsen vurderer, at det er nødvendigt for at gennemføre udsendelsen. Der kan f.eks. være tale om en særlig sårbar udlænding, at udsendelsen omfatter flere skift i transitlufthavne, eller at der er tale om en udlænding, der ledsages som følge af den pågældendes alder. Endvidere vil udlændingens hjemland eller det land, hvortil den pågældende udsendes, kunne stille krav om, at udlændingen ledsages.

Af hjemrejselovens § 1, stk. 4, fremgår, at hvis udrejsen gennemføres med fly, tages der hensyn til de fælles retningslinjer for sikkerhedsbestemmelser i forbindelse med fælles udsendelse med fly, der er optaget som bilag til beslutning 2004/573/EF med senere ændringer.

De fælles retningslinjer angår bl.a. sikring af, at den udsendtes helbredstilstand tillader en risikofri udsendelse med fly. Det fremgår herom, at medlemsstaterne skal sikre, at de tilbagesendtes helbredstilstand er sådan, at den, retligt og praktisk, tillader en risikofri udsendelse med fly. Der tilvejebringes en sygejournal for tilbagesendte personer med et kendt helbredsmæssigt problem, eller hvor der kræves medicinsk behandling. Disse sygejournaler omfatter resultaterne af lægeundersøgelser, en diagnose og specificering af eventuelt behov for medicin med henblik på nødvendige lægelige foranstaltninger. Ved fælles udsendelse med fly kan den medlemsstat, der varetager tilrettelæggelsen af den fælles flytransport, nægte adgang til transporten for

UDKAST

enhver tilbagesendt person, hvis helbredstilstand gør, at vedkommendes tilbagesendelse ikke er i overensstemmelse med principperne om sikkerhed og værdighed.

Hjemrejsestyrelsen foretager i overensstemmelse hermed i forbindelse sagsbehandlingen af alle udsendelser, som styrelsen bistår med, en vurdering af, om udlændingens helbred tillader, at udsendelsen kan gennemføres på en sundhedsmæssigt forsvarlig måde (hvis udsendelsen foregår med fly, om udlændingen er ”fit to fly”). Det kan i den forbindelse, f.eks. hvis udlændingen oplyser at være syg eller at vedkommende tager lægeordineret medicin, skønnes nødvendigt at oplyse udlændingens helbredsmæssige tilstand nærmere gennem indhentelse af helbredsoplysninger om den pågældende fra sundhedsfagligt personale, der har haft med den pågældende at gøre. En lægefaglig vurdering kan – afhængigt af udlændingens helbredsoplysninger – føre til, at der skal træffes specifikke sundhedsmæssige foranstaltninger i forbindelse med udsendelsen, eksempelvis at en sundhedsperson deltager under udsendelsen, eller at udsendelse for nuværende ikke er sundhedsmæssigt forsvarlig at gennemføre. Hjemrejsestyrelsen vil i relevant omfang indhente en ekstern lægefaglig vurdering heraf.

Efter hjemrejselovens § 20, stk. 2, kan indkvarteringsoperatøren, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, 2. pkt., for det indkvarteringssted, hvor en udlænding er indkvarteret uden udlændingens samtykke videregive oplysninger til Hjemrejsestyrelsen, når udlændingen er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller når udlændingen frafalder ansøgningen herom. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2020-21, A, L 203 som fremsat, side 180, at det er Hjemrejsestyrelsen, der foretager vurderingen af, hvornår det er relevant at indhente oplysninger fra indkvarteringsoperatøren. Det fremgår endvidere, at der efter bestemmelsen kan ske videregivelse af bl.a. helbredsmæssige oplysninger om udlændingen, og at videregivelsen kan ske uden udlændingens samtykke. Som det fremgår indebærer bestemmelsen en ret, men ikke pligt for indkvarteringsoperatøren til at videregive oplysninger til Hjemrejsestyrelsen.

Det følger af sundhedslovens § 43, stk. 1, at sundhedspersoner med patientens samtykke til andre formål end behandling kan videregive oplysninger om patientens helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger til sundhedspersoner, myndigheder, organisationer, private personer m.fl.

UDKAST

Der kan efter visse nærmere betingelser, som er oplyst i sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 1-5, ske videregivelse af de i stk. 1 nævnte oplysninger uden patientens samtykke.

Det følger af sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 1, at videregivelse af oplysninger om patientens helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger, kan ske uden patientens samtykke, når det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives og oplysningen må antages at have væsentlig betydning for den modtagende myndigheds sagsbehandling.

Efter sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 2, kan videregivelse uden patientens samtykke desuden ske, når videregivelsen er nødvendig for berettiget varetagelse af en åbenbar almen interesse eller af væsentlige hensyn til patienten, sundhedspersonen eller andre.

Det fremgår endelig af sundhedslovens § 43, stk. 3, at den sundhedsperson, der er i besiddelse af en fortrolig oplysning, afgør, hvorvidt videregivelse efter sundhedslovens § 43, stk. 2, er berettiget.

Sundhedslovens § 43 er en videreførelse af § 26 i lov nr. 482 af 1. juli 1998 om patienters retsstilling, som fastlægger på hvilke betingelser, der kan ske videregivelse af helbredsoplysninger m.v. til andre formål end behandling, jf. de specielle bemærkninger til lov nr. 546 af 24. juni 2005, Folketingstidende 2004-05, 2. samling, tillæg A, L 74 som fremsat, side 3209.

Efter § 26, stk. 1, i dagældende lov om patienters retsstilling kunne sundhedspersoner med patientens samtykke til andre formål end behandling videregive oplysninger om patientens helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger til myndigheder, organisationer, private personer m.fl.

Efter stk. 2 kunne videregivelse af de i stk. 1 nævnte oplysninger ske uden patientens samtykke, når

- 1) det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives og oplysningen må antages at have væsentlig betydning for den modtagende myndigheds sagsbehandling,
- 2) videregivelsen er nødvendig til berettiget varetagelse af en åbenbar almen interesse eller af væsentlige hensyn til patienten, sundhedspersonen eller andre eller

UDKAST

3) videregivelsen er nødvendig for, at en myndighed kan gennemføre tilsyns- og kontrolopgaver.

Det fremgik endelig af dagældende § 26, stk. 3, at den sundhedsperson, der er i besiddelse af en fortrolig oplysning, afgør, hvorvidt videregivelse efter stk. 2 er berettiget.

Det følger bl.a. af de specielle bemærkninger til § 26 i lov om patienters retsstilling, jf. Folketingstidende 1997-98, 2. samling, tillæg A, side 541-543, at det forudsættes, at sundhedspersonen efter § 26, stk. 2, i almindelighed, medmindre der foreligger særlige grunde, forinden en videregivelse finder sted, forsøger at indhente patientens samtykke. Det følger endvidere, at der aldrig må ske videregivelse af oplysninger i et videre omfang, end det er påkrævet efter formålet. Om forslaget til § 26, stk. 2, nr. 1, fremgår det, at videregivelse kan ske uden samtykke, når det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives. Med henblik på en øget beskyttelse af patientoplysninger lovfæstes det krav, som hidtil har været gældende i praksis, nemlig at der kun er pligt til at videregive sådanne oplysninger, der må antages at have væsentlig betydning for den modtagende myndigheds sagsbehandling. Reglen vil navnlig have betydning i de situationer, hvor den rekvirerende myndighed fremsætter en meget bredt formuleret begæring om at modtage oplysninger om en konkret patient. Det indebærer, at såfremt en patientjournal indeholder oplysninger, der ikke kan antages at have væsentlig betydning for den modtagende myndigheds sagsbehandling, må disse oplysninger ikke videregives. Det kan f.eks. være oplysninger om ægteskabelige forhold og forholdet til ens pårørende, der må antages at være uden betydning for den myndighed, der anmoder om oplysningerne. Den pågældende sundhedsperson skal inden videregivelse frasortere de irrelevante oplysninger, enten ved overdækning i forbindelse med kopiering eller ved at tilbageholde dele af journalen. I nogle tilfælde vil det være mest hensigtsmæssigt at udfærdige en erklæring, redegørelse el. lign. til den pågældende myndighed.

Om forslaget til § 26, stk. 2, nr. 2, fremgår det bl.a., at bestemmelsen er en ”værdigringsregel”, der som udgangspunkt forudsætter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Bestemmelsen er kun relevant, hvor der ikke er fastsat udtrykkelige pligtudleveringsbestemmelser som nævnt i nr. 1. Det fremgår videre, at den foreslåede bestemmelse er formuleret på en anden måde end den gældende værdigringsregel i forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 3, jf. § 31. Formålet hermed er navnlig at foretage en nærmere regulering af spørgsmålet om sundhedspersoners videregivelse af oplysninger til politi

og anklagemyndighed i forbindelse med efterforskning af mindre grov kriminalitet. I forhold til politi og anklagemyndighed vil en videregivelse af oplysninger bl.a. være berettiget, såfremt der er tale om efterforskning af alvorlig kriminalitet som manddrab, seksualforbrydelser, grovere vold m.v., herunder vold mod børn. Bestemmelsen indebærer i princippet, at der – i modsætning til, hvad der i dag efter forvaltningslovens § 31 gælder for offentligt ansatte sundhedspersoner – ikke i nogen tilfælde er pligt til at videregive oplysninger til f.eks. politi og anklagemyndighed, uanset hvor grov kriminalitet m.v. der er tale om. Det forudsættes som modstykke hertil, at der i alle tilfælde, hvor videregivelse må anses for berettiget, foretages en konkret vurdering af, om videregivelse også bør finde sted. Der vil således ikke på sygehuse m.v. kunne etableres en praksis, hvorefter der aldrig eller kun undtagelsesvis videregives oplysninger til politi og anklagemyndighed.

Om forslaget til § 26, stk. 3, fremgår det endvidere, at det vil være den sundhedsperson, der er i besiddelse af de fortrolige oplysninger, der afgør, hvorvidt videregivelsen er berettiget. Dette vil navnlig have betydning for videregivelse efter forslagets stk. 2, nr. 2 og 3. For så vidt angår videregivelse af oplysninger efter stk. 2, nr. 1, vil den pågældende sundhedsperson altid være forpligtet til at udlevere de oplysninger, som en myndighed m.fl. i følge bestemmelser i særlovgivning har krav på at få udleveret, og som må antages at have væsentlig betydning for myndighedens sagsbehandling.

Der er på nuværende tidspunkt ikke i lov eller i regler fastsat i henhold til lov fastsat regler om, at sundhedspersoner skal udlevere helbredsoplysninger om udlændinge til Hjemrejsestyrelsen uden de pågældendes samtykke, som omhandlet i sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 1.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3 om forholdet til de databeskyttelsesretlige regler.

2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2.2.1. Udvidelse af målgruppen for videregivelse af oplysninger til brug for udsendelse

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at der er behov for at sikre, at Hjemrejsestyrelsen har adgang til oplysninger om udlændinge af væsentlig betydning for styrelsens arbejde med at udsende udlændinge uden lovligt ophold i Danmark, uanset hvorfor de er udsendelsesposition.

UDKAST

Den nuværende udformning af hjemrejselovens § 20, stk. 1 og 2, omfatter alene udlændinge, der er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller som har frafaldet en ansøgning herom. Udlændinge, der eksempelvis er udvist eller skal overføres til et andet medlemsland i medfør af Dublinforordningen, vil således ikke være omfattet af bestemmelsen efter den gældende formulering. Når en udlænding, der ikke er omfattet af § 20, stk. 1 og 2, nægter at afgive samtykke, er der ikke i dag hjemmel til at Hjemrejsestyrelsen kan indhente de nødvendige oplysninger til brug for udsendelsen uden udlændingens samtykke.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder således, at der for alle udlændinge omfattet af hjemrejselovens § 1, stk. 1, generelt er behov for at sikre, at Hjemrejsestyrelsen er i besiddelse af eller kan indhente nødvendige oplysninger om udlændingen. Nærmere kendskab til udlændingens private forhold kan være nødvendige i hjemrejsefasen, herunder særligt i relation til planlægning af relevant hjemrejseforberedende undervisning og aktivering samt i forhold til fastsættelse af hjemrejestøtten.

Ministeriet finder desuden, at et øget vidensniveau om alle udlændinge omfattet af hjemrejselovens § 1, stk. 1, vil styrke hjemrejsesagsbehandlingen. Det vil eksempelvis kunne føre til, at Hjemrejsestyrelsen i højere grad kan identificere behov for konkrete hjemrejsetiltag eller initiativer for en gruppe udlændinge, også blandt den gruppe, der ikke i dag er omfattet af bestemmelserne i § 20, stk. 1 og 2.

Ministeriet foreslår på baggrund heraf at ændre bestemmelserne i § 20, stk. 1 og 2, således at der kan videregives oplysninger om alle udlændinge, der har pligt til at udrejse efter hjemrejselovens § 1, stk. 1.

Den foreslåede ændring af hjemrejselovens § 20, stk. 1, vil medføre, at Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændinge- og Integrationsministeriet, domstolene, Udlændingenævnet eller Flygtningenævnet vil skulle videregive alle oplysninger, der er indgået i en sag om opholdstilladelse til Hjemrejsestyrelsen vedrørende udlændinge, der har pligt til at udrejse, jf. hjemrejselovens § 1, stk. 1. Videregivelsen vil kunne ske uden udlændingens samtykke.

Den foreslåede ændring af hjemrejselovens § 20, stk. 2, vil medføre, at indkvarteringsoperatøren for det sted, hvor en udlænding er indkvarteret, uden udlændingens samtykke kan videregive oplysninger til Hjemrejsestyrelsen, når udlændingen har pligt til at udrejse, jf. hjemrejselovens § 1, stk. 1.

2.2.2.2. Videregivelse af helbredsoplysninger uden udlændingens samtykke

Det kan have betydning for muligheden for at effektuere udsendelse, at der ikke er hjemmel til, at Hjemrejsestyrelsen uden for de i hjemrejselovens § 20, stk. 2, og sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 2, nævnte tilfælde kan indhente helbredsoplysninger om en udlænding uden dennes samtykke. Det kan også indebære risiko for, at der gennemføres udsendelser, der ikke er sundhedsmæssigt forsvarlige, hvis der på baggrund af et mangelfuldt oplysningsgrundlag ikke bliver truffet de nødvendige lægelige og sundhedsmæssige foranstaltninger, eksempelvis at en sundhedsperson skal deltage under udsendelsen, eller at det ikke bliver sikret, at udlændingen får nødvendig lægeordineret medicin umiddelbart op til, under og i umiddelbar forlængelse af udsendelsen.

Anvendelsesområdet for hjemrejselovens § 20, stk. 2, der alene omfatter indkvarteringsoperatøren, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, 2. pkt., for det indkvarteringssted, hvor en udlænding er indkvarteret, og sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 2, der alene omfatter videregivelse, der er nødvendig for berettiget varetagelse af åbenbar almen interesse eller af væsentlige hensyn til patienten, sundhedspersonen eller andre, er endvidere så begrænset, at der er risiko for, at bestemmelserne ikke kan anvendes i alle sager, hvor Hjemrejsestyrelsen har behov for at indhente helbredsoplysninger uden udlændingens samtykke. Bestemmelserne hjemler desuden alene en ret, men ikke en pligt for indkvarteringsoperatøren eller sundhedspersonen til at videregive den pågældende oplysning.

En udlændings manglende samtykke til, at Hjemrejsestyrelsen kan indhente de nødvendige helbredsoplysninger om den pågældende, kan således være til hinder for udsendelse eller medføre, at en udsendelse ikke sker på en sundhedsmæssigt forsvarlig, værdig og bæredygtig måde.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer derfor, at der med henblik på at sikre grundlaget for både en effektiv og sundhedsmæssigt forsvarlig hjemrejseindsats, er behov for hjemmel til at sikre, at Hjemrejsestyrelsen kan få helbredsmæssige oplysninger af væsentlig betydning om udlændinge, der har pligt til at udrejse, og som Hjemrejsestyrelsen bistår med udrejsen. Videregivelsen skal sikre dels, at udsendelsen kan gennemføres, herunder på en sundhedsmæssigt forsvarlig, værdig og bæredygtig måde, dels afdækning af et eventuelt behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen.

UDKAST

Behovet for en udtrykkelig hjemmel til indhentning af helbredsoplysninger kan bl.a. vise sig i situationer, hvor udlændinge skal udsendes direkte fra institutioner uden for det udlændingeretlige indkvarteringsystem, jf. udlændingelovens § 42 a, og hvor hjemrejselovens § 20, stk. 2, derfor ikke finder anvendelse, og hvor sundhedslovens § 42, stk. 2, nr. 2, alene hjemler en ret, men ikke pligt til at videregive helbredsoplysninger om den pågældende, hvis betingelserne herfor konkret vurderes at være opfyldt. Det gælder eksempelvis udvisningsdømte udlændinge, der skal udsendes direkte fra afsoning i kriminalforsorgens institutioner, samt udlændinge, der skal udsendes direkte fra institutioner i kommuner og regioner, herunder retspsykiatriske afdelinger og krisecentre.

For så vidt angår sager, hvor udlændingen skal udsendes fra et indkvarteringssted omfattet af udlændingelovens § 42 a, kan der også opstå behov for at modtage helbredsoplysninger fra andre end indkvarteringsoperatøren, eksempelvis fra sundhedsfaglige operatører på indkvarteringsstedet, udlændingens praktiserende læge hvis udlændingen tidligere har haft opholdstilladelse, eller kommunale og regionale institutioner, hospitaler eller lignende, hvis udlændingen tidligere har haft ophold der.

Der er således behov for at kunne indhente helbredsoplysninger fra både andre myndigheder, institutioner og sundhedspersoner.

Det foreslås derfor, at myndigheder, institutioner og sundhedspersoner skal være forpligtet til efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen at videregive oplysninger fra patientjournaler m.v. om udlændinge, der har pligt til at udrejse, i det omfang videregivelsen er nødvendig for styrelsens vurdering af, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, om der skal træffes særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelsen, og om der er behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen.

Med patientjournaler m.v. menes de patientjournaler m.v., der udarbejdes af sundhedspersoner, og som føres på offentlige eller private sygehuse, klinikker, ambulatorier, i privat praksis eller i forbindelse med behandling i private hjem samt på andre offentlige eller private institutioner m.v., hvor der som led i sundhedsmæssig virksomhed foretages behandling af patienter.

De oplysninger, der vil være relevante for Hjemrejsestyrelsens vurdering af, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, om der skal træffes

UDKAST

særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelsen, eller om der er behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen, vil være enhver oplysning om patientens tidligere, nuværende og fremtidige fysiske og psykiske tilstand, herunder en persons kontakt med sundhedsvæsenet, som kan have relevans for den pågældendes tilstand under hele udsendelsesfasen, fra afhentning af udlændingen til ankomst i hjemlandet eller et tredjeland, hvor udlændingen har ret til at opholde sig og bliver udsendt til, og for så vidt angår behovet for medicin eller behandling også i den første periode herefter. Der kan f.eks. være tale om oplysninger om resultaterne af lægeundersøgelser, en diagnose og specificering af eventuelt behov for medicin, som kan have indvirkning på, om en udsendelse kan gennemføres, herunder eventuelt under anvendelse af den nødvendige tvang og magt, eller om der eventuelt skal tages særlige forholdsregler eller lægelige foranstaltninger i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelsen. Der kan f.eks. være tale om helbredsoplysninger om, at den pågældende lider af sindssygdom eller en tilstand, der kan sidestilles hermed, eller har kognitive funktionsnedsættelser, i det omfang det har betydning for gennemførelsen af en udsendelse og nødvendige forholdsregler i den forbindelse, herunder også i tilfælde af tvang og magtanvendelse. Der kan f.eks. også være tale om oplysninger om, at en udlænding skal have lægeordineret medicin udleveret i doser under udsendelsen eller have udleveret tilstrækkeligt med medicin, så den pågældende har medicin til det første stykke tid i hjemlandet. I disse tilfælde vil Hjemrejsestyrelsen, ud over oplysning om medicinen, tillige kunne have behov for at modtage oplysninger om og vejledning i dosering af den pågældende medicin.

Den foreslåede bestemmelse vil være en pligtudleveringsbestemmelse omfattet af sundhedslovens i § 43, stk. 2, nr. 1.

Efter den foreslåede bestemmelse vil der alene være pligt til at udlevere de nævnte helbredsoplysninger til Hjemrejsestyrelsen i det omfang, videregivelsen er nødvendig for styrelsens vurdering af, om udlændingens helbreds-tilstand tillader udsendelse, om der skal træffes særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelsen eller et eventuelt behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen. Efter sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 1, vil en oplysning kun kunne videregives, hvis den må antages at have væsentlig betydning for Hjemrejsestyrelsens vurdering.

Det vil være den sundhedsperson, som er i besiddelse af helbredsoplysningerne, der på baggrund af anmodningen fra Hjemrejsestyrelsen skal foretage

UDKAST

vurderingen af, om videregivelsen er berettiget, jf. sundhedslovens § 43, stk. 3.

Hvis oplysningen må antages at have væsentlig betydning for Hjemrejsestyrelsens vurdering, vil der altid være pligt for den pågældende myndighed, institution eller sundhedsperson til at udlevere oplysningen til Hjemrejsestyrelsen.

Oplysninger, som ikke skønnes at være af væsentlig betydning for denne vurdering, vil derimod ikke kunne videregives efter bestemmelsen.

Det indebærer, at såfremt en patientjournal m.v. indeholder oplysninger, der ikke kan antages at have væsentlig betydning for Hjemrejsestyrelsens sagsbehandling, må disse oplysninger ikke videregives. Det kan f.eks. være oplysninger om ægteskabelige forhold, forholdet til ens pårørende eller oplysninger om resultatet af undersøgelser, diagnoser eller lignende, der ikke har betydning for gennemførelse af en udsendelse, herunder eventuelt under anvendelse af tvang og magt, og som derfor ikke kan have betydning for Hjemrejsestyrelsens vurdering af, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, om der skal træffes særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelsen, eller om der er behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen. Den pågældende sundhedsperson skal inden videregivelse frasortere de irrelevante oplysninger, enten ved overdækning i forbindelse med kopiering eller ved at tilbageholde dele af journalen. I nogle tilfælde vil det være mest hensigtsmæssigt at udfærdige en erklæring, redegørelse el. lign. til den pågældende myndighed.

Hjemrejsestyrelsen vil således i forbindelse med anmodningen om at modtage helbredsoplysninger skulle konkretisere, hvilken type oplysninger styrelsen har behov for, samt til hvilket formål oplysningerne skal bruges, hvorefter sundhedspersonen på den baggrund vil foretage en vurdering af, hvilke konkrete oplysninger fra patientjournaler m.v. der må antages at være af væsentlig betydning for Hjemrejsestyrelsens vurdering.

Det vil endvidere være en betingelse for vurderingen af, om helbredsoplysningen er af væsentlig betydning for Hjemrejsestyrelsens vurdering, at udsendelsesbestræbelserne er påbegyndt, således at der er konkrete planlægnings tiltag. Hjemrejsestyrelsen vil således ikke på ethvert givent tidspunkt under behandlingen af en udsendelsessag kunne anmode om at få videregivet oplysninger efter bestemmelsen, hvis planlægningen af udsendelsen

UDKAST

endnu ikke er påbegyndt. Det kan ikke fastsættes entydigt, hvornår udsendelsesbestræbelserne er påbegyndt med konkrete planlægnings tiltag, men det forudsættes, at Hjemrejsestyrelsen som udgangspunkt bør afholde sig fra at anmode om at få udleveret oplysninger indtil et tidspunkt, hvor oplysningerne vil skulle anvendes i planlægningen af et relativt konkretiseret påtænkt udsendelses scenarie. I udgangspunktet vil behovet for at modtage helbredsoplysninger ofte vil have relativt nær tidsmæssig sammenhæng med en planlagt udsendelse. I visse sager, hvor udsendelsesplanlægningen er særlig kompliceret og derfor kan strække sig over længere tid, vil det imidlertid på et tidligere tidspunkt kunne være nødvendigt at modtage oplysninger efter den foreslåede bestemmelse.

Det forudsættes i overensstemmelse med udgangspunktet i sundhedslovens § 43, stk. 1, at Hjemrejsestyrelsen, forinden der anmodes om oplysninger, har forsøgt at indhente udlændingens samtykke. Særligt i relation til udsendelse gælder dog, at oplysning om Hjemrejsestyrelsens indhentning af helbredsoplysninger vil kunne afsløre, at en udsendelse er nært forestående, og at der i særlige situationer kan være grund til ikke at oplyse den pågældende om Hjemrejsestyrelsens anmodning, hvis det må befrygtes, at den pågældende vil unddrage sig udsendelse. Det forudsættes, at Hjemrejsestyrelsen i sådanne tilfælde i forbindelse med anmodningens fremsættelse oplyser, hvis der er konkret grund til, at udlændingen ikke skal oplyses om styrelsens anmodning. Det forudsættes, at denne fremgangsmåde alene vil blive anvendt helt undtagelsesvist og alene i de situationer, hvor det vurderes at være afgørende for udsendelsens gennemførelse, at udlændingen ikke får oplysning om Hjemrejsestyrelsens anmodning.

Den foreslåede bestemmelse vil kunne anvendes i alle sager, hvor Hjemrejsestyrelsen bistår en udlænding med udrejsen, herunder ledsaget udsendelse. Det er forventningen, at bestemmelsen hovedsageligt vil være relevant i tilfælde, hvor en udlænding ikke medvirker og heller ikke vil samtykke til, at styrelsen indhenter vedkommendes helbredsoplysninger. Det kan ikke udelukkes, at bestemmelsen også kan blive relevant i sager, hvor udlændingen på andre punkter medvirker ved udsendelsesbestræbelserne, men ikke ønsker at samtykke til, at styrelsen indhenter vedkommendes helbredsoplysninger. Det forudsættes som udgangspunkt, at styrelsen forinden forsøger at indhente den pågældendes samtykke i overensstemmelse med sundhedslovens § 43, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3 om forholdet til de databeskyttelsesretlige regler.

2.3. Høring af politiet i alle sager om hjælp til repatriering og reintegrationsbistand

2.3.1. Gældende ret

2.3.1.1. Udbetaling af hjælp til repatriering

Efter repatrieringslovens § 7, stk. 1, yder kommunalbestyrelsen efter ansøgning hjælp til repatriering til en person omfattet af repatrieringsloven. Det følger af repatrieringslovens § 7, stk. 2, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen – ud over betingelserne oplistet i bestemmelsens stk. 1 – kun kan udbetale hjælp til repatriering, hvis ansøgeren frem til udbetalingstidspunktet ikke er registreret som sigtet i Kriminalregisteret. Kommunalbestyrelsen kan endvidere træffe afgørelse om afslag på hjælp til repatriering, hvis der er grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed eller andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, jf. § 7, stk. 2, 2. pkt.

2.3.1.2. Udbetaling af reintegrationsbistand

Det følger af repatrieringslovens § 10, stk. 1, at kommunalbestyrelsen efter ansøgning kan yde en løbende, månedlig reintegrationsbistand i 5 år til en person, der er omfattet af § 3, stk. 1 eller 6, jf. dog stk. 13, hvis personen ikke har midler, som kan dække behovet for reintegrationsbistand (nr. 1), ønsker at vende tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland med henblik på at tage varig bopæl (nr. 2), har haft opholdstilladelse i Danmark i 5 år (nr. 3) og på tidspunktet for repatrieringen er fyldt 55 år, opfylder betingelserne for at modtage førtidspension eller er fyldt 50 år og på grund af sin helbredstilstand eller lignende forhold må antages ikke at kunne skaffe sig et forsørgelsesgrundlag i hjemlandet, det tidligere opholdsland eller et land, hvortil den pågældende har nær familiemæssig tilknytning (nr. 4). Ordningen gælder dog ikke for personer, der benytter sig af adgangen til udbetaling af hjælp til repatriering efter lovens § 14 a, jf. § 10, stk. 13.

Det følger af repatrieringslovens § 10, stk. 4, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen – ud over betingelserne oplistet i bestemmelsens stk. 1 – kun kan udbetale løbende, månedlig reintegrationsbistand, hvis ansøgeren frem til udbetalingstidspunktet ikke er registreret som sigtet i Kriminalregisteret. Kommunalbestyrelsen kan endvidere træffe afgørelse om afslag på løbende, månedlig reintegrationsbistand, hvis der er grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed eller andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod en offentlige orden, jf. § 10, stk. 4, 2. pkt.

2.3.1.3. Indhentelse af udtalelse fra politiet i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering og reintegrationsbistand

Det følger af repatrieringslovens § 7, stk. 3, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering indhenter en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren er sigtet for en lovovertrædelse, der er registreret i Kriminalregistret, jf. stk. 2, 1. pkt. Kommunalbestyrelsen indhenter endvidere efter lovens § 7, stk. 3, 2. pkt., i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering en udtalelse fra politiet, hvis der er grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i de aktiviteter i udlandet, som er nævnt i stk. 2, 2. pkt.

Det følger desuden af repatrieringslovens § 10, stk. 5, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelse om reintegrationsbistand indhenter en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren er registreret som sigtet for en lovovertrædelse i Kriminalregisteret, jf. stk. 4, 1. pkt. Efter lovens § 10, stk. 5, 2. pkt., indhenter kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelse om reintegrationsbistand endvidere en udtalelse fra politiet, hvis der er grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet som nævnt i stk. 4, 2. pkt.

Bestemmelserne indebærer, at det alene er i de sager, hvor kommunalbestyrelsen – på baggrund af et konkret skøn i den enkelte sag – finder, at der er grund til at antage, at ansøgeren vil deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, at kommunalbestyrelsen skal indhente en udtalelse fra politiet herom.

Sådanne indikationer kan eksempelvis bero på indberetninger til kommunen om, at der er mistanke om, at den pågældende er radikaliseret eller udviser anden mistænkelig adfærd, eller hvis kommunen i øvrigt som led i det kommunale forebyggende arbejde er bekendt med anmærkninger på den pågældende om aktiviteter på de sociale medier, ytringer m.v., jf. Folketingstidende 2020-2021, A, L 215 som fremsat, side 50 og 68. Det kan også eksempelvis bero på henvendelser om bekymringer for ekstremisme til infohusene, der er et formaliseret samarbejde mellem politi, kommune og andre relevante myndigheder.

Skønner kommunalbestyrelsen, at der i den enkelte sag foreligger tilstrækkelige oplysninger til at opfylde mistankekravet ("grund til at antage"), anmoder kommunalbestyrelsen den lokale politistation i den politikreds, der

UDKAST

dækker den relevante kommune, som behandler repatrieringshjælpen eller reintegrationsbistanden, om en udtalelse.

Det fremgår desuden af bemærkningerne til § 7, stk. 3, 2. pkt., og § 10, stk. 5, 2. pkt., at det i politiets udtalelse bl.a. vil være afgørende, hvorvidt formålet med og karakteren af de aktiviteter, som den pågældende forventes at deltage i i udlandet, i almindelighed må antages at påvirke den pågældende i en sådan grad, at det vil kunne indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Det er således ikke et krav, at der er en konkret mistanke om, at den pågældende har til hensigt at begå et strafbart forhold i f.eks. Danmark eller at påvirke andre hertil.

Videre fremgår det af bemærkningerne til bestemmelserne, at der vil være grundlag for at antage, at en person vil være en fare for statens sikkerhed, når der er tale om interesser, der er beskyttet af straffelovens kapitel 12 (forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed) og kapitel 13 (forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme m.v.). Som eksempel nævnes i forarbejderne, at en person vil være til fare for andre staters sikkerhed, når der er tale om alvorlige forbrydelser, som vil kunne bringe andre staters sikkerhed i fare. Det gælder bl.a. terrorisme, forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed samt forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder. Hensynet til at forebygge sådanne alvorlige forbrydelser i andre lande vil således også efter omstændighederne kunne begrunde et afslag på en ansøgning om hjælp til repatriering og ansøgning om reintegrationsbistand.

En person vil tilsvarende være en væsentlig trussel mod den offentlige orden, når der er tale om andre alvorlige forbrydelser end dem, der er omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13, og som vil kunne true den offentlige orden væsentligt, uden at der herved dog er fare for statens sikkerhed. Som eksempler nævnes bl.a. drab (straffelovens § 237), frihedsberøvelse (straffelovens § 261), grov vold (straffeloven § 245), ildspåsættelse (straffelovens §§ 180-181) eller anvendelse af kemiske, biologiske eller nukleare våben eller kampstoffer (straffelovens § 183). Det forudsættes derimod, at en mere bagatelagtig trussel mod den offentlige orden ikke vil være tilstrækkelig til, at politiet udtaler, at der er grund til at antage, at den pågældende har til hensigt at rejse til udlandet og der deltage i aktiviteter, der vil være en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Som et eksempel på aktiviteter, der i almindelighed må antages at kunne indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed

UDKAST

eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, nævnes i forarbejderne ophold i et konfliktområde i udlandet. Det gælder navnlig i relation til personer, der tager aktivt del i kamphandlingerne. Personer, der opholder sig i et konfliktområde uden at tage aktivt del i kamphandlingerne, kan imidlertid også blive udsat for en sådan påvirkning og forråelse, der kan øge deres evne eller vilje til at begå strafbare forhold. Det kan eksempelvis være tilfældet for personer, som opholder sig i et konfliktområde for at passe på familierne eller engagere sig i aktiviteter, der støtter de kæmpende. Som et eksempel på sidstnævnte kan nævnes logistisk bistand. Som et andet eksempel nævnes ophold i træningslejre hos yderligtgående politiske organisationer eller grupperinger, hvor deltagerne bl.a. trænes i militære færdigheder.

Politiet vil i forbindelse med afgivelsen af udtalelsen skulle høre Politiets Efterretningstjeneste (PET), hvis politiet vurderer, at dette er nødvendigt. Politiets udtalelse vil i givet fald i vidt omfang basere sig på oplysninger fra PET, men politiet forudsættes også selvstændigt at foretage undersøgelser forud for udtalelsen, f.eks. ved en systematisk gennemgang af politiets registre, søgning i åbne og lukkede efterforskninger, søgning på sociale medier, indhentelse af oplysninger fra kommune osv.

Det må forventes, at PET i visse tilfælde vil være i besiddelse af oplysninger, som eventuelt vil kunne berettige, at der træffes afgørelse om at nægte at bevilge repatrieringshjælp eller reintegrationsbistand, men hvor PET på grund af oplysningernes karakter ikke videregiver disse til politiet. Hvis det er tilfældet, og politiet i øvrigt ikke er i besiddelse af oplysninger, der taler imod at bevilge repatrieringsstøtte i den konkrete sag, vil politiets udtalelse – af hensyn til efterretningstjenestens arbejde – ikke indeholde oplysninger til hinder for, at repatrieringshjælpen eller reintegrationsbistanden kan ydes.

Det fremgår af bemærkningerne til § 7, stk. 3, 2. pkt., at politiets behandling af sagen og afgivelsen af udtalelsen i muligt omfang sker under iagttagelse af de retssikkerhedsgarantier, som følger af forvaltningsloven og forvaltningsretten, herunder bl.a. partshøring, ret til at afgive udtalelse og begrundelse. Det betyder f.eks., at politiets udtalelse forudsættes at skulle opfylde betingelserne i forvaltningslovens § 24, således at vurderingen, såfremt politiet afgiver en udtalelse, kan danne grundlag for og direkte indgå i den afgørelse om hjælp til repatriering eller reintegrationsbistand, som kommunalbestyrelsen herefter skal træffe.

Det er forudsat, at kommunalbestyrelsen lægger politiets udtalelse uprøvet til grund ved afgørelsen om hjælp til repatriering eller reintegrationsbistand, jf. Folketingstidende 2020-2021, A, L 215 som fremsat, side 52 og 70.

Kommunalbestyrelsens afgørelser om afslag på hjælp efter repatrieringslovens § 7, stk. 2, 2. pkt., og § 10, stk. 4, 2. pkt., kan ikke indbringes for Ankestyrelsen, jf. lovens § 12, stk. 1, men kan prøves af domstolene efter grundlovens § 63.

2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets intention, at repatrieringsordningen, herunder muligheden for at få en løbende, månedlig reintegrationsbistand, skal være attraktiv for de udlændinge og danske statsborgere med dobbelt statsborgerskab, der er omfattet af repatrieringsloven, og som ønsker at vende tilbage til deres hjemland, tidligere opholdsland eller et land, hvortil de har nær familiemæssig tilknytning.

Det er dog samtidig afgørende for Udlændinge- og Integrationsministeriet, at det ikke skal være muligt for udlændinge, der vurderes at have til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, at få sådanne aktiviteter finansieret ved hjælp af en repatrieringsydelse betalt af den danske statskasse. Det er således uacceptabelt, hvis udlændinge misbruger repatrieringsordningen eller reintegrationsbistandsordningen til at få finansieret deres ophold eller aktiviteter i et konfliktområde.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker i den forbindelse, at kommunalbestyrelsen efter den gældende bestemmelse i repatrieringslovens § 7, stk. 3, 2. pkt., og § 10, stk. 5, 2. pkt., alene skal indhente en udtalelse fra politiet i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering og reintegrationsbistand, hvis kommunen har grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse kan det imidlertid være vanskeligt for kommunalbestyrelsen at foretage en sådan vurdering på baggrund af de oplysninger, som kommunalbestyrelsen selv råder over. Det beror bl.a. på, at kommunalbestyrelsen – modsat politiet, herunder PET – ikke i samme grad råder over relevante oplysninger om ansøgeren til at vurdere, om – eller hvorvidt der er indikationer på at – ansøgeren f.eks. har til hensigt at deltage i de aktiviteter i udlandet, som er nævnt i lovens § 7, stk. 2, 2. pkt., og § 10, stk. 4, 2. pkt.

UDKAST

Dette underbygges yderligere af, at Udlændinge- og Integrationsministeriet via Justitsministeriet i oktober 2022 har indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet om, i hvilket omfang kommunalbestyrelserne i praksis har indhentet en udtalelse fra politiet efter repatrieringslovens § 7, stk. 3, 2. pkt. Det fremgår af udtalelsen, at der pr. 18. oktober 2022 er tre ud af 12 politikredse, der har afgivet udtalelser til kommunerne efter repatrieringslovens § 7, stk. 3, 2. pkt., siden bestemmelsens ikrafttræden den 1. august 2021, og at de tre politikredse samlet har afgivet 10 udtalelser. Dette skal ses i lyset af, at der ifølge Dansk Flygtningehjælps statistik i 2020 var 348 personer, der repatrierede, mens der i 2021 var 426 personer, der repatrierede. Efter repatrieringslovens § 7, stk. 3, 1. pkt., skal kommunerne derimod i alle sager indhente en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren er registreret som sigtet i Kriminalregistret.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det på denne baggrund hensigtsmæssigt at ændre repatrieringslovens § 7, stk. 3, 2. pkt., og § 10, stk. 5, 2. pkt., således, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med alle ansøgninger om hjælp til repatriering og reintegrationsbistand skal indhente en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren vurderes at have til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed eller andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden forud for, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om hjælp til repatriering eller reintegrationsbistand. Det er ministeriets vurdering, at en sådan ændring vil kunne medvirke til at mindske risikoen for misbrug af ordningerne og herved i sidste ende, at de danske statsborgeres skattekroner helt eller delvist tilfalder eller understøtter militante islamistiske bevægelser i udlandet.

Det foreslås at ændre repatrieringslovens § 7, stk. 3, 2. pkt., således, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering indhenter en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren vurderes at have til hensigt at deltage i de aktiviteter i udlandet, som er nævnt i stk. 2, 2. pkt.

Det foreslås desuden at ændre repatrieringslovens § 10, stk. 5, 2. pkt., således, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelse om løbende, månedlig reintegrationsbistand indhenter en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren vurderes at have til hensigt at deltage i de aktiviteter i udlandet, som er nævnt i stk. 2, 2. pkt.

De foreslåede ændringer vil indebære, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med alle ansøgninger om hjælp til repatriering og ansøgninger om løbende, månedlig reintegrationsbistand skal indhente en udtalelse fra politiet om,

UDKAST

hvorvidt ansøgeren vurderes at have til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed eller andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden forud for, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om hjælp til repatriering eller reintegrationsbistand.

Kommunalbestyrelsen vil således skulle indhente en udtalelse hos politiet, uanset om kommunalbestyrelsen i den konkrete ansøgningssag ikke måtte ligge inde med oplysninger, der giver grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i de aktiviteter i udlandet, som er nævnt i repatrieringslovens § 7, stk. 2, 2. pkt., og § 10, stk. 4, 2. pkt.

Det bemærkes, at PET er Danmarks nationale sikkerheds- og efterretnings-tjeneste, og at PET i denne kapacitet efter § 1, stk. 1, nr. 1, i lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1600 af 19. december 2014 med senere ændringer, har til formål at forebygge, efterforske og modvirke forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed samt forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder mv., jf. straffelovens kapitel 12 og 13. PET indhenter, analyserer og formidler således bl.a. oplysninger om trusler mod Danmark og danske interesser.

Det forudsættes derfor, at politiet som udgangspunkt vil skulle høre PET i sådanne sager. Politiet vil samtidig fortsat skulle foretage selvstændige undersøgelser forud for afgivelsen af udtalelsen.

Det må forventes, at PET i visse tilfælde vil være i besiddelse af oplysninger, som eventuelt vil kunne berettigg, at der træffes afgørelse om at nægte at bevilge repatrieringshjælp og reintegrationsbistand, men hvor PET på grund af oplysningernes karakter ikke videregiver disse til politiet. Hvis det er tilfældet, og politiet i øvrigt ikke er i besiddelse af oplysninger, der taler imod at bevilge hjælp til repatriering og reintegrationsbistand i den konkrete sag, vil politiets udtalelse – af hensyn til efterretningstjenestens arbejde – ikke indeholde oplysninger til hinder for, at repatrieringsstøtten kan ydes.

Der er med lovforslaget ikke i øvrigt tilsigtet ændringer af den gældende retstilstand. Lovforslaget ændrer således ikke på kravene til politiets udtalelse, herunder at politiet i forbindelse med politiets behandling af sagen og afgivelsen af udtalelsen i muligt omfang sker under iagttagelse af de retssikkerhedsgarantier, som følger af forvaltningsloven og forvaltningsretten, herunder bl.a. partshøring, ret til at afgive udtalelse og begrundelse. Det betyder f.eks., at politiets udtalelse forudsættes at skulle opfylde betingelserne i forvaltningslovens § 24. Kommunalbestyrelsens behandling af en ansøgning om hjælp til repatriering eller løbende, månedlig reintegrationsbistand

vil fortsat skulle foretages på baggrund af politiets udtalelse, og det forudsættes, at kommunalbestyrelsen lægger politiets udtalelse uprøvet til grund.

Det foreslås, at ordningen vil gælde for såvel ansøgninger, der modtages efter ikrafttrædelsestidspunktet, og for ansøgninger, der verserer på ikrafttrædelsestidspunktet. Dette skal ses i lyset af formålet med den foreslåede ordning, som er at forhindre misbrug af repatrieringsordningen.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3.

3. Forholdet til de databeskyttelsesretlige regler

Behandling af personoplysninger er reguleret af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (herefter databeskyttelsesforordningen), hvoraf det fremgår, at både registrering, søgning, brug og videregivelse ifølge artikel 4, nr. 2, udgør en behandling af personoplysninger.

Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (herefter databeskyttelsesloven) supplerer og gennemfører databeskyttelsesforordningen, jf. databeskyttelseslovens § 1, stk. 1. Loven og forordningen gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk databehandling. Videregivelse og indhentelse af oplysninger om fysiske personer til og fra en anden offentlig myndighed er en behandling af personoplysninger, der er omfattet af disse regler.

Det følger af § 28, stk. 1, 1. pkt., i forvaltningsloven, jf. lovebkendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018 om ændring af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, lov om massemediers informationsdatabaser og forskellige andre love (Konsekvensændringer som følge af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen samt medieansvarslovens anvendelse på offentligt tilgængelige informationsdatabaser m.v.), at for manuel videregivelse af oplysninger om enkeltpersoner (personoplysninger) til en anden forvaltningsmyndighed gælder reglerne i databeskyttelseslovens §§ 6-8 og 10 og § 11, stk. 1, og i artikel 5, stk. 1, litra a-c, artikel 6, artikel 7, stk. 3, 1. og 2. pkt., artikel 9 og 10 og artikel 77, stk. 1, i databeskyttelsesforordningen, jf. databeskyttelseslovens § 2, stk. 1.

UDKAST

Det fremgår af forvaltningslovens § 28, stk. 1, 2. pkt., at for videregivelse af personoplysninger til en anden forvaltningsmyndighed, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, finder reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven anvendelse, medmindre videregivelsen er reguleret af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger.

Det fremgår af forvaltningslovens § 31, stk. 1, at i det omfang en forvaltningsmyndighed er berettiget til at videregive en oplysning, skal myndigheden på begæring af en anden forvaltningsmyndighed videregive oplysningen, hvis den er af betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, som myndigheden skal træffe.

Der vil efter forslaget skulle ske udveksling af personoplysninger, der er omfattet af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Databeskyttelsesforordningens artikel 5 fastlægger en række grundlæggende behandlingsprincipper, der skal være opfyldt ved al behandling af personoplysninger. Det følger i den forbindelse af databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, bl.a., at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (litra a), indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål (litra b), være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (litra c), og oplysninger skal endvidere opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles (litra e).

Databeskyttelsesforordningens artikel 6 fastlægger mulighederne for at behandle almindelige personoplysninger. Det fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, at behandling af personoplysninger må finde sted, hvis mindst én af betingelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt. Det er bl.a. tilfældet, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Det følger endvidere af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre mere specifikke bestemmelser

UDKAST

for at tilpasse anvendelsen af databeskyttelsesforordningens bestemmelser om behandling med henblik på overholdelse af artikel 6, stk. 1, litra c og e, ved at fastsættemere præcist specifikke krav til behandling og andre foranstaltninger for at sikre lovlige og rimelige behandling.

Det følger herudover af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, bl.a., at grundlaget for behandling i henhold til stk. 1, litra c og e, skal fremgå af EU-retten eller af medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt. Formålet med behandlingen skal være fastlagt i dette retsgrundlag, eller for så vidt angår den behandling, der er omhandlet i stk. 1, litra e, være nødvendig for udførelsen af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Dette retsgrundlag kan indeholde specifikke bestemmelser med henblik på at tilpasse anvendelsen af bestemmelserne i denne forordning, herunder de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling, hvilke typer oplysninger der skal behandles, berørte registrerede, hvilke enheder personoplysninger må videregives til og formålet hermed, formålsbegrænsninger, opbevaringsperioder, behandlingsaktiviteter samt behandlingsprocedurer.

Det fremgår endvidere af artikel 6, stk. 3, at EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret skal opfylde et formål i samfundets interesse og stå i rimeligt forhold til det legitime formål, der forfølges. Der gælder således et proportionalitetsprincip.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, at behandling af særlige kategorier af personoplysninger, herunder race eller etnisk oprindelse, helbredsoplysninger, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, som udgangspunkt er forbudt. Efter bestemmelserne i artikel 9, stk. 2, kan der gøres undtagelse til forbuddet i stk. 1. Det kan f.eks. ske, hvis behandling er nødvendig, for at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, eller når domstole handler i deres egenskab af domstol, jf. § 9, stk. 2, litra f, eller hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g. Reglen i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, er i dansk ret blevet aktiveret i databeskyttelseslovens § 7, stk. 4, hvoraf det fremgår, at forbud-

UDKAST

det mod behandling af følsomme personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, ikke gælder, hvis behandling af oplysninger er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser.

Det følger endvidere af artikel 9, stk. 2, litra g, at behandlingen skal stå i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respektere det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse, herunder lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed, formålsbegrænsning og dataminimering, og i øvrigt sikre passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.

I forhold til den foreslåede hjemmel til, at myndigheder, institutioner og sundhedspersoner er forpligtet til efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen at videregive oplysninger fra patientjournaler m.v. uden udlændingens samtykke, i det omfang det er nødvendigt for styrelsens vurdering af, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, om der skal træffes særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelsen, eller om der er behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen, jf. lovforslagets § 2, nr. 3, er det Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at Hjemrejsestyrelsens varetagelse af opgaven vedrørende udlændingens udrejse af landet må anses for at være i samfundets interesse, og at behandlingen således er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse og under offentlig myndighedsudøvelse, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Det vurderes desuden, at der vil kunne ske behandling af en særlig kategori af oplysninger, nemlig helbredsoplysninger, i medfør af den foreslåede bestemmelse. Det vurderes, at der med lovforslaget er hjemmel hertil, idet behandlingen af personoplysninger vil være nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g. Ministeriet lægger i den forbindelse vægt på, at det følger af hjemrejselovens § 1, at udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse af landet, og at Hjemrejsestyrelsen drager omsorg for udrejsen, hvis ikke udlændingen udrejser frivilligt.

I forhold til vurderingen efter artikel 9, stk. 2, litra g, hvorefter behandlingen skal stå i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respektere det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse m.v., bemærker Udlændinge- og Integrationsministeriet, at behandling af særlige kategorier af personoplysninger i forbindelse med udlændingens udrejse kan være afgørende i forhold

UDKAST

til at sikre, at udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, udrejser. Den foreslåede nye bestemmelse i hjemrejselovens § 20, stk. 3, vurderes endvidere at stå i rimeligt forhold til det legitime formål, der forfølges, da bestemmelsen er afgrænset på en sådan måde, at den alene kan anvendes med henblik på at sikre, at Hjemrejsestyrelsen kan vurdere, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, om der skal træffes særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelsen, eller om der er behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen.

Den foreslåede bestemmelse vedrører således behandling af personoplysninger på et afgrænset område, og bestemmelsen vurderes at være nødvendig for at sikre, at udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, udrejser, idet det er nødvendigt, at Hjemrejsestyrelsen har adgang til personoplysninger af væsentlig betydning for at kunne vurdere, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, om der skal træffe særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelsen, eller om der er behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen.

Det følger af forordningens artikel 9, stk. 2, litra g, at der i forbindelse med fastsættelsen af nationale regler skal tages hensyn til det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse, og at der skal sikres passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.

Det bemærkes herom i forhold til den foreslåede bestemmelse i hjemrejselovens § 20, stk. 3, at bestemmelsen er begrænset til at kunne finde anvendelse på oplysninger, som er af væsentlig betydning for styrelsens vurdering af, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, om der skal træffes særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelsen, eller om der er behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen, og at den pågældende myndighed, institution eller sundhedsperson alene vil kunne og skulle videregive oplysninger, der må antages at have væsentlig betydning for Hjemrejsestyrelsens vurdering. Det bemærkes endvidere, at ansatte i Hjemrejsestyrelsen, som indsamler oplysninger fra de fysiske og juridiske personer, er undergivet den generelle tavshedspligt efter forvaltningslovens § 27.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse i hjemrejselovens § 20, stk. 3, ikke vil indebære en begrænsning af anvendelsesområdet for adgangen til

at behandle personoplysninger efter databeskyttelsesforordningen eller databeskyttelseslovens regler i situationer, som ligger uden for den her foreslåede nationale særregel.

Det bemærkes i den forbindelse, at den foreslåede bestemmelse fastsætter en pligt for fysiske og juridiske personer og myndigheder til at videregive nærmere angivne personoplysninger. En sådan pligt til at behandle, herunder videregive personoplysninger følger ikke af databeskyttelsesforordningen eller databeskyttelsesloven. Myndigheder vil dog efter omstændighederne være forpligtet til at videregive oplysninger, herunder personoplysninger, i det omfang betingelserne i forvaltningslovens § 31 er opfyldt. Det følger af forvaltningslovens § 31, at i det omfang en forvaltningsmyndighed er berettiget til at videregive en oplysning, skal myndigheden på begæring af en anden forvaltningsmyndighed videregive oplysningen, hvis den er af betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse som myndigheden skal træffe.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har imidlertid vurderet, at det er nødvendigt at fastsætte den foreslåede regel for at sikre, at der er klarhed over, hvilke oplysninger som kan og efter omstændighederne skal videregives i forbindelse med Hjemrejsestyrelsens bistand til en udlændings udrejse, og af hensyn til at fastsætte en egentlig pligt til videregivelse i de tilfælde, hvor videregivelsen er nødvendig for styrelsens vurdering af, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, om der skal træffes særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelsen, eller om der er behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen.

Den foreslåede bestemmelse ændrer således eksempelvis ikke ved, at de pågældende myndigheder i situationer, som ligger uden for den foreslåede nationale særregel, fortsat vil kunne videregive særlige kategorier af personoplysninger, herunder helbredsoplysninger, når betingelserne i artikel 6, stk. 1, litra e, og databeskyttelseslovens § 7, stk. 4, er opfyldt.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

[De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige er under udarbejdelse]

UDKAST

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

[De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v. er under udarbejdelse]

6. Administrative konsekvenser for borgerne

[De administrative konsekvenser for borgerne er under udarbejdelse]

7. Klimamæssige konsekvenser

Forslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Forslaget har ikke miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke andre EU-retlige aspekter end forholdet til databeskyttelsesforordningen. Der henvises til afsnit 3.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

...

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]

UDKAST

Administrative konsekvenser for erhvervslivet	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]
Administrative konsekvenser for borgerne	[Under udarbejdelse]	[Under udarbejdelse]
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Der henvises til afsnittet ovenfor om forholdet til EU-retten.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 2, at der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, der er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, hvis udlændingen har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder.

Efter hjemrejselovens § 3, stk. 1, har en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, pligt til at medvirke til sin udrejse, herunder fastlægge sin identitet, tilvejebringe rejsedokumenter og give møde til samtaler med relevante myndigheder, og til at medvirke til sin udrejse i øvrigt.

Efter hjemrejselovens § 3, stk. 2, træffer Hjemrejsestyrelsen afgørelse om, hvorvidt en udlænding, der opfylder forpligtelsen efter stk. 1, eller som kan påvise, at vedkommende forsøger at opfylde forpligtelsen, medvirker til sin udrejse.

Efter hjemrejselovens § 3, stk. 3, kan Hjemrejsestyrelsen, hvis styrelsen har truffet afgørelse om, at en udlænding ikke lever op til sin forpligtelse efter stk. 1, jf. stk. 2, efterfølgende, hvis udlændingen over en periode på op til 2 måneder ved aktiv handling opfylder eller forsøger at opfylde forpligtelsen efter stk. 1, træffe afgørelse om, at udlændingen medvirker til udrejsen.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 2, efter »udsendelsesbestræbelserne« indsættes »jf. hjemrejselovens § 3, stk. 1,«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at det vil fremgå udtrykkeligt af udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 2, at den afgørelse om medvirken, som Hjemrejsestyrelsen træffer efter hjemrejselovens § 3, skal lægges til grund ved vurderingen efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 2.

Der er ikke herved lagt op til, at der skal foretages en anden medvirkensvurdering end den, Hjemrejsestyrelsen allerede i dag foretager efter hjemrejselovens § 3.

UDKAST

En udlænding vil således bl.a. kunne anses for at medvirke, hvis vedkommende medvirker til at fastlægge sin identitet, tilvejebringe rejsedokumenter, herunder ved at udfylde og indgive ansøgning om rejselogitimation, visum, indrejsetilladelse til udenlandske repræsentationer m.v., og til om fornødent at give møde på en repræsentation eller på anden måde lade sig fremstille for destinationslandets myndigheder med henblik på endelig identifikation og udstedelse af rejsedokumenter. Det bemærkes, at en udlænding fortsat vil kunne anses for at medvirke, selvom der ikke kan tilvejebringes rejsedokumenter. Det afgørende er, om udlændingen gør sig alle rimelige bestræbelser på tilvejebringelsen heraf. Udlændingen vil også kunne medvirke til sin udrejse ved at medvirke til Hjemrejsestyrelsens planlægning og gennemførelse af en udrejse til det land, som udlændingemyndighederne har bestemt, herunder gennem deltagelse i samtaler med Hjemrejsestyrelsen og medvirken til de øvrige sagsskridt, som Hjemrejsestyrelsen fastslår er nødvendige som led i planlægningen af udrejsen. Endvidere vil det kunne indgå i vurderingen som et væsentligt, men ikke afgørende element, om udlændingen overholder sin indgåede eller fastsatte hjemrejsekontrakt. Endelig vil det kunne indgå i vurderingen, om udlændingen har indgivet en ansøgning om hjemrejsestøtte inden udløbet af udlændingens udrejsefrist.

Ændringen vil endvidere indebære, at den tidsmæssige udstrækning af udlændingens medvirken vil blive baseret på, hvor længe der har været truffet afgørelse en afgørelse om medvirken efter hjemrejselovens § 3, stk. 2.

Dette vil også indebære, at der i sager, hvor udlændingen i en periode ikke har medvirket, kan gå op til 2 måneder, hvor udlændingen ved aktiv handling opfylder eller forsøger at opfylde forpligtelsen efter stk. 1, før der træffes afgørelse om, at udlændingen medvirker til udrejsen, jf. hjemrejselovens § 3, stk. 3. Der vil som følge af, at udlændingen i en periode ikke har medvirket til sin udrejse, derfor kunne gå længere tid, før udlændingen kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, end hvis udlændingen har medvirket kontinuerligt ved udsendelsesbestræbelserne siden udrejsefristens udløb.

Til nr. 2

Det fremgår af udlændingelovens § 11, stk. 11, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen uden samtykke fra en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 f eller 9 q, kan afgive en udtalelse til Udlændingestyrelsen om forhold vedrørende den pågældende, som

UDKAST

kommunalbestyrelsen skønner vil være af betydning for afgørelse af en sag om forlængelse af opholdstilladelsen. Efter § 11, stk. 11, 2. pkt., finder 1. pkt. tilsvarende anvendelse for sager om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, hvor udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 a-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q.

Det fremgår af udlændingelovens § 19, stk. 9, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen uden samtykke fra en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 f eller 9 q, kan afgive en udtalelse til Udlændingestyrelsen om forhold vedrørende den pågældende, som kommunalbestyrelsen skønner vil være af betydning for afgørelse af en sag om inddragelse af tidsbegrænsede og tidsubegrænsede opholdstilladelser efter stk. 1 eller 2.

Det foreslås, at der i bestemmelserne i § 11, stk. 11, 1. pkt., og § 19, stk. 9, 1. pkt., efter »Udlændingestyrelsen« også indsættes henvisning til »eller Hjemrejsestyrelsen«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at kommunalbestyrelsen også kan afgive en udtalelse til Hjemrejsestyrelsen om forhold vedrørende en udlænding, der har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, som kommunalbestyrelsen skønner vil være af betydning for afgørelse af en sag om enten forlængelse af opholdstilladelsen, jf. § 11, stk. 1, 1. pkt., en sag om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. § 11, stk. 1, 2. pkt., eller en sag om inddragelse af en tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. § 19, stk. 9, 1. pkt.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 5, hvorefter udlændingelovens § 46, stk. 3, 1. pkt., ændres sådan, at Hjemrejsestyrelsen bl.a. får kompetence til at træffe afgørelse om meddelelse af opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, om forlængelse og inddragelse af en sådan opholdstilladelse.

Eventuelt relevante udtalelser, som kommunalbestyrelsen skønner vil være af betydning for enten forlængelse af en opholdstilladelse, meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse eller inddragelse af en tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, skal derfor kunne afgives til Hjemrejsestyrelsen, med henblik på, at styrelsen kan tage stilling til spørgsmålet om forlængelse, meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse eller inddragelse.

UDKAST

Der er i øvrigt ikke tilsigtet nogen ændring i kommunalbestyrelsernes adgang til at afgive en udtalelse efter udlændingelovens § 11, stk. 11, eller § 19, stk. 9.

Til nr. 3

Efter udlændingelovens § 40 e foretager Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration i egne sagsbehandlingssystemer den endelige registrering af følgende oplysninger om udlændinge, der ikke er omfattet af § 1, og som meddeles opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q eller får udstedt registreringsbevis eller opholdskort, jf. § 6:

- 1) Navn,
- 2) fødselsdato,
- 3) fødselsland og
- 4) statsborgerskabsforhold.

Efter udlændingelovens § 44 a, stk. 1, videregiver Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration uden udlændingens samtykke til kommunalbestyrelsen for den kommune, hvor udlændingen bor eller opholder sig, eller hvortil udlændingen visiteres, jf. integrationslovens § 10, stk. 1, eller flytter fra udlandet, oplysninger om,

- 1) at udlændingen er meddelt registreringsbevis eller opholdskort i medfør af EU-reglerne, jf. § 6, eller opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q eller er fritaget for opholdstilladelse efter § 5, stk. 2,
- 2) at udlændingen er meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse eller afslag herpå,
- 3) at udlændingen er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse efter afslag på tidsbegrænset opholdstilladelse, jf. nr. 2, eller
- 4) at udlændingens opholdstilladelse er nægtet forlænget, er bortfaldet eller er inddraget, og om udfaldet af en eventuel klage herover.

Det foreslås i § 40 e og § 44 a, stk. 1, at henvisningen til Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration udvides til også at omfatte Hjemrejsestyrelsen.

Den foreslåede ændring vil indebære, at Hjemrejsestyrelsen forpligtes til i deres egne sagsbehandlingssystemer at foretage den endelige registrering af de oplysninger, der fremgår af udlændingelovens § 40 e, nr. 1-4, om udlændinge, som styrelsen meddeler opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2.

UDKAST

Den foreslåede ændring vil endvidere indebære, at Hjemrejsestyrelsen uden udlændingens samtykke forpligtes til at videregive de oplysninger, der fremgår af udlændingelovens § 44 a, stk. 1, nr. 1-4, til kommunalbestyrelsen for den kommune, hvor udlændingen bor eller opholder sig, eller hvortil udlændingen visiteres, jf. integrationslovens § 10, stk. 1, eller flytter fra udlandet. Hjemrejsestyrelsen vil således til den relevante kommunalbestyrelsen skulle videregive oplysning om, at udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, jf. § 44 a, stk. 1, nr. 1, at udlændingen er meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, eller afslag herpå, jf. § 44 a, stk. 1, nr. 2, at udlændingen er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, efter afslag på tidsbegrænset opholdstilladelse, jf. nr. 2, jf. § 44 a, stk. 1, nr. 3, eller at udlændingens opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, er nægtet forlænget, er bortfaldet eller er inddraget, og om udfaldet af en eventuel klage herover, jf. § 44 a, stk. 1, nr. 4.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 5, hvorefter udlændingelovens § 46, stk. 3, 1. pkt., ændres sådan, at Hjemrejsestyrelsen får kompetence til at træffe afgørelse om meddelelse af opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, og om forlængelse, bortfald og inddragelse af en sådan opholdstilladelse.

Der er med den foreslåede ændring i øvrigt ikke tilsigtet nogen ændring i bestemmelsernes indhold eller anvendelse.

Til nr. 4

Efter udlændingelovens § 44 a, stk. 4, videregiver Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration til kommunalbestyrelsen for den kommune, hvor en udlænding bor eller opholder sig uden udlændingens samtykke oplysninger om, at udlændingen, der bor eller opholder sig her i landet uden at have lovligt ophold i medfør af §§ 1-3 a, § 4 b eller § 5, stk. 2, eller i medfør af et registreringsbevis eller opholdskort efter § 6 eller en opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, og som ikke er indkvarteret på et indkvarteringssted for de i § 42 a, stk. 1 og 2, nævnte udlændinge, er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse. Tilsvarende gælder, hvis ansøgningen om opholdstilladelse fra en udlænding som nævnt i 1. pkt. bortfalder eller frafalder.

Det foreslås i § 44 a, stk. 4, at henvisningen til Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration udvides til også at omfatte Hjemrejsestyrelsen.

UDKAST

Den foreslåede ændring vil have den virkning, at Hjemrejsestyrelsen forpligtes til at videregive oplysninger om, at en udlænding, der bor eller opholder sig her i landet uden at have lovligt ophold i medfør af §§ 1-3 a, § 4 b eller § 5, stk. 2, eller i medfør af et registreringsbevis eller opholdskort efter § 6 eller en opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, og som ikke er indkvarteret på et indkvarteringssted for de i § 42 a, stk. 1 og 2, nævnte udlændinge, er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse til kommunalbestyrelsen for den kommune, hvor en udlænding bor eller opholder sig uden udlændingens samtykke.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 5, hvorefter udlændingelovens § 46, stk. 3, 1. pkt., ændres sådan, at Hjemrejsestyrelsen bl.a. får kompetence til at træffe afgørelse om meddelelse af opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2.

Det vil herefter også være Hjemrejsestyrelsen, der vil meddele afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, og som derfor for udlændinge, der ikke er indkvarteret på et indkvarteringssted for de i § 42 a, stk. 1 og 2, nævnte udlændinge, vil skulle videregive oplysning om afslaget til kommunalbestyrelsen for den kommune, hvor en udlænding bor eller opholder sig.

Der er med den foreslåede ændring i øvrigt ikke tilsigtet nogen ændring i indholdet eller anvendelsen af bestemmelsen i udlændingelovens § 44 a, stk. 4.

Til nr. 5

Efter udlændingelovens § 46, stk. 3, 1. pkt., træffes afgørelse om optagelse af fingeraftryk efter § 40 a, stk. 2, nr. 4, og optagelse af personfotografi efter § 40 b, stk. 2, nr. 3, og afgørelse om meddelelse af indrejseforbud efter § 32, stk. 1, nr. 6, og om forkortelse af et allerede meddelt indrejseforbud efter § 32, stk. 9, af Hjemrejsestyrelsen.

Det foreslås, at der i § 46, *stk. 3, 1. pkt.*, efter »og optagelse af personfotografi efter § 40 b, stk. 2, nr. 3,« indsættes: »afgørelse efter § 9 c, stk. 2, og afgørelse vedrørende forlængelse, bortfald og inddragelse af opholdstilladelser meddelt efter § 9 c, stk. 2, bortset fra afgørelse om bortfald efter § 21 b samt afgørelse efter §§ 33 og 33 a, stk. 3, nr. 3-4, og stk. 4, i forbindelse med sådanne sager,«.

UDKAST

Med den foreslåede ændring får Hjemrejsestyrelsen kompetence til at træffe afgørelse om opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, på grund af udsendelsehindringer samt om forlængelse, bortfald og inddragelse af sådanne opholdstilladelser, bortset fra afgørelse om bortfald efter § 21 b samt afgørelse efter §§ 33 og 33 a i forbindelse med sådanne sager.

Den foreslåede ændring vil have den virkning, at det vil være Hjemrejsestyrelsen, der efter ansøgning kan meddele opholdstilladelse til en udlænding på grund af udsendelsehindringer. Hjemrejsestyrelsen vil endvidere have pligt til af egen drift at vurdere, om der er grundlag for at meddele opholdstilladelse efter bestemmelsen, når betingelserne for opholdstilladelse umiddelbart vurderes opfyldt. Dette vil svare til, hvordan det er i dag, efter en sag er blevet forelagt af Hjemrejsestyrelsen for Udlændingestyrelsen.

Den foreslåede ændring vil endvidere have den virkning, at det vil være Hjemrejsestyrelsen, der vil kunne træffe afgørelse vedrørende forlængelse, bortfald og inddragelse af opholdstilladelse meddelt efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2. Hjemrejsestyrelsen vil dog ikke kunne træffe afgørelse om bortfald af en opholdstilladelse efter § 21 b om udlændinge, der opholder eller har opholdt sig uden for landet og hvor der er grund til at antage, at udlændingen under opholdet uden for landet deltager eller har deltaget i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Hjemrejsestyrelsen vil i forbindelse med en afgørelse om bortfald og inddragelse af en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, skulle træffe afgørelse om fastsættelse af en udrejsefrist efter § 33. Hjemrejsestyrelsen vil endvidere kunne meddele en udlænding ret til at blive i her landet (processuelt ophold) under behandlingen af en sag om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, jf. § 33 a, stk. 3, nr. 3-4, og stk. 4.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 1, kan Udlændingestyrelsens, Hjemrejsestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser efter loven påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 4, 5 og 7 og § 53 a.

Efter § 46 a, stk. 4, kan Udlændingestyrelsens afgørelser vedrørende opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, påklages til udlændinge- og integrationsministeren. Det samme gælder Udlændingestyrelsens konstatering af, at en

UDKAST

opholdstilladelse meddelt efter § 9 c, stk. 2, er bortfaldet, jf. §§ 17-18, og klager over afslag på ansøgninger om, at en sådan opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. § 17, stk. 2 og 3, og § 17 a, stk. 2.

Det foreslås i § 46 a, stk. 4, at »Udlændingestyrelsens« ændres til »Hjemrejsestyrelsens«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at det vil være Hjemrejsestyrelsens afgørelser vedrørende opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, der kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren. Det samme vil gælde Hjemrejsestyrelsens konstatering af, at en opholdstilladelse meddelt efter § 9 c, stk. 2, er bortfaldet, jf. §§ 17-18, og klager over afslag på ansøgninger om at en sådan opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. § 17, stk. 2 og 3, og § 17 a, stk. 2.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 5, hvorefter udlændingelovens § 46, stk. 3, 1. pkt., ændres sådan, at Hjemrejsestyrelsen bl.a. får kompetence til at træffe afgørelse om meddelelse og om bortfald af opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2.

Det vil herefter være Hjemrejsestyrelsen, der træffer afgørelser om opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2. Det vil også være Hjemrejsestyrelsen, der kan konstatere, at en opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, er bortfaldet efter §§ 17-18 og som kan give afslag på ansøgning om at en sådan opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. § 17, stk. 2 og 3, og § 17 a, stk. 2.

Der er med den foreslåede ændring i øvrigt ikke tilsigtet nogen ændring i klageadgangen i udlændingelovens § 46 a, stk. 4, eller i udlændinge- og integrationsministerens behandling af klager efter bestemmelsen.

Til § 2

Til nr. 1

Det fremgår af den gældende bestemmelse i hjemrejselovens § 20, stk. 1, at Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændinge- og Integrationsministeriet, domstolene, Udlændingenævnet eller Flygtningenævnet uden udlændingens samtykke videregiver alle akter, der er indgået i en sag om opholdstilladelse, til Hjemrejsestyrelsen til brug for behandlingen af en sag om udsendelse af en udlænding, når der er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller når udlændingen frafalder ansøgning herom, jf. dog udlændingelovens § 45 b.

UDKAST

Det foreslås, at § 20, *stk. 1*, ændres således, at sætningen », der har pligt til at udrejse, jf. § 1, *stk. 1*,« indsættes efter »en udlænding«, og at sætningen »når der er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller når udlændingen frafalder ansøgningen herom,« udgår.

Alle udlændinge, der har pligt til at udrejse, jf. hjemrejselovens § 1, *stk. 1*, omfattes dermed af bestemmelsen. Herved vil blandt andre udlændinge, som er udvist eller skal overføres til et andet medlemsland i medfør af Dublinforordningen, også blive omfattet af bestemmelsen. Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændinge- og Integrationsministeriet, domstolene, Udlændingenævnet og Flygtningenævnet vil således også i blandt andet sådanne sager uden udlændingens samtykke skulle videregive alle akter, der er indgået i en sag om opholdstilladelse, til Hjemrejsestyrelsen til brug for behandlingen af en sag om udsendelse af udlændingen.

Baggrunden for ændringen er, at den nuværende bestemmelse alene omfatter udlændinge, der er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller som har frafaldet deres ansøgning herom.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.2.1 og 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af hjemrejselovens § 20, *stk. 2*, at indkvarteringsoperatøren, jf. udlændingelovens § 42 a, *stk. 5, 2. pkt.*, for det indkvarteringssted, hvor en udlænding er indkvarteret, uden udlændingens samtykke kan videregive oplysninger til Hjemrejsestyrelsen, når udlændingen er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller når udlændingen frafalder ansøgning herom.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 20, *stk. 2*, ændres således, at alle udlændinge, der har pligt til at udrejse, jf. § 1, *stk. 1*, omfattes af bestemmelsen. Herved vil blandt andre udlændinge, som er udvist eller skal overføres til et andet medlemsland i medfør af Dublinforordningen, også blive omfattet af bestemmelsen. Indkvarteringsoperatøren, for det indkvarteringssted, hvor en udlænding er indkvarteret, vil således også i blandt andet sådanne sager uden udlændingens samtykke skulle videregive oplysninger til Hjemrejsestyrelsen til brug for behandlingen af en sag om udsendelse af udlændingen.

UDKAST

Baggrunden for ændringen er, at den nuværende bestemmelse alene omfatter udlændinge, der er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller som har frafaldet deres ansøgning herom.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.2.1 og 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det foreslås at tilføje et nyt *stk. 3* i hjemrejselovens § 20, hvorefter myndigheder, institutioner og sundhedspersoner er forpligtet til efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen at videregive oplysninger fra patientjournaler m.v. vedrørende udlændinge, der har pligt til at udrejse, jf. § 1, stk. 1, i det omfang det er nødvendigt for styrelsens vurdering af, om en udlændings helbreds-tilstand tillader udsendelse, om der skal træffes særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelsen, eller om der er behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at myndigheder, institutioner og sundhedspersoner skal videregive de i bestemmelsen nævnte oplysninger, som må antages at have væsentlig betydning for Hjemrejsestyrelsens vurdering, jf. sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 1,

Med patientjournaler m.v. menes de patientjournaler m.v., der udarbejdes af sundhedspersoner, og som føres på offentlige eller private sygehuse, klinikker, ambulatorier, i privat praksis eller i forbindelse med behandling i private hjem samt på andre offentlige eller private institutioner m.v., hvor der som led i sundhedsmæssig virksomhed foretages behandling af patienter.

De helbredsoplysninger, der vil være relevante for Hjemrejsestyrelsen vurdering af, om udlændingens helbreds-tilstand tillader udsendelse eller et eventuelt behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen vil være enhver oplysning om patientens tidligere, nuværende og fremtidige fysiske og psykiske tilstand, herunder en persons kontakt med sundhedsvæsenet, som kan have indflydelse på den pågældendes tilstand under udsendelsen, fra afgang til ankomst i hjemlandet eller et tredjeland, hvor udlændingen har ret til at opholde sig og bliver udsendt til. Der kan være tale om oplysninger om resultaterne af lægeundersøgelser, en diagnose og specificering af eventuelt behov for medicin, som kan have indvirkning på, om en udsendelse kan gennemføres, herunder eventuelt under anvendelse af den nødvendige tvang og magt, eller om der eventuelt skal tages særlige forholdsregler eller lægelige foranstaltninger i forbindelse med planlægning og

UDKAST

gennemførelse af udsendelsen. Der kan være tale om helbredsoplysninger om, at den pågældende lider af sindssygdom eller en tilstand, der kan sidestilles hermed, eller har kognitive funktionsnedsættelser, i det omfang det har betydning for gennemførelsen af en udsendelse og nødvendige forholdsregler i den forbindelse, herunder også i tilfælde af tvang og magtanvendelse. Der kan også være tale om oplysninger om, at en udlænding skal have lægeordineret medicin udleveret i doser under udsendelsen eller have udleveret tilstrækkeligt med medicin, så den pågældende har medicin til det første stykke tid i hjemlandet. I disse tilfælde vil Hjemrejsestyrelsen, ud over oplysning om medicinen, tillige kunne have behov for at modtage oplysninger om og vejledning i dosering af den pågældende medicin.

Der vil således kunne videregives oplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6 og særlige kategorier af oplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9.

Det er en forudsætning, at der ikke anmodes om videregivelse af oplysninger i et videre omfang, end det der er påkrævet efter formålet. Hjemrejsestyrelsen skal i sin anmodning derfor i videst muligt omfang konkretisere, hvilke oplysninger der er behov for at modtage, samt til hvilket formål oplysningerne skal bruges.

Herefter vil det vil være den sundhedsperson, som er i besiddelse af helbredsoplysningerne, der på baggrund af anmodningen fra Hjemrejsestyrelsen, som foretager vurderingen af, hvilke oplysninger det på baggrund af anmodningen fra Hjemrejsestyrelsen vil være relevante at videregive, og om oplysningerne må antages at have væsentlig betydning for styrelsens vurdering af muligheden for udsendelse af udlændingen, af om der er behov for særlige forholdsregler, eller af om der er behov for lægeordineret medicin, og dermed om videregivelsen er berettiget, jf. sundhedslovens § 43, stk. 3.

Oplysninger, som ikke skønnes at være af væsentlig betydning for denne vurdering, vil ikke kunne videregives efter bestemmelsen. Det indebærer, at såfremt en patientjournal m.v. indeholder oplysninger, der ikke kan antages at have væsentlig betydning for Hjemrejsestyrelsens sagsbehandling, må disse oplysninger ikke videregives. Det kan f.eks. være oplysninger om ægteskabelige forhold, forholdet til ens pårørende eller oplysninger om resultatet af undersøgelser, diagnoser eller lignende, der ikke har betydning for gennemførelse af en udsendelse, herunder eventuelt under anvendelse af tvang og magt, og som derfor ikke kan have betydning for Hjemrejsestyrelsens vurdering af, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, af

UDKAST

om der skal træffes særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelse, eller af om der er behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen. Den pågældende sundhedsperson skal inden videregivelse frasortere de irrelevante oplysninger, enten ved overdækning i forbindelse med kopiering eller ved at tilbageholde dele af journalen. I nogle tilfælde vil det være mest hensigtsmæssigt at udfærdige en erklæring, redegørelse el. lign. til den pågældende myndighed.

Det vil endvidere være en betingelse for vurderingen af, om helbredsoplysningen er af væsentlig betydning for Hjemrejsestyrelsens vurdering, at udsendelsesbestræbelserne er påbegyndt, således at der er konkrete planlægningstiltag. Hjemrejsestyrelsen vil således ikke på ethvert givent tidspunkt under behandlingen af en udsendelsessag kunne anmode om at få videregivet oplysninger efter bestemmelsen, hvis planlægningen af udsendelsen endnu ikke er påbegyndt. Det kan ikke fastsættes entydigt, hvornår udsendelsesbestræbelserne er påbegyndt med konkrete planlægningstiltage, men det forudsættes, at Hjemrejsestyrelsen som udgangspunkt bør afholde sig fra at anmode om at få udleveret oplysninger, indtil et tidspunkt, hvor oplysningerne vil skulle anvendes i planlægningen af et relativt konkretiseret påtænkt udsendelsesscenarie. I udgangspunktet vil behovet for at modtage helbredsoplysninger ofte vil have relativt nær tidsmæssig sammenhæng med en planlagt udsendelse. I visse sager, hvor udsendelsesplanlægningen er særlig kompliceret og derfor kan strække sig over længere tid, vil det imidlertid på et tidligere tidspunkt kunne være nødvendigt at modtage oplysninger efter den foreslåede bestemmelse.

Videregivelsen vil kunne ske uden udlændingens samtykke. Det forudsættes i overensstemmelse med udgangspunktet i sundhedslovens § 43, stk. 1, at Hjemrejsestyrelsen, forinden der anmodes om oplysninger, har forsøgt at indhente udlændingens samtykke. Særligt i relation til udsendelse gælder dog, at oplysning om Hjemrejsestyrelsens indhentning af helbredsoplysninger vil kunne afsløre, at en udsendelse er nært forestående, og at der i særlige situationer kan være grund til ikke at oplyse den pågældende om Hjemrejsestyrelsens anmodning, hvis det må befrygtes, at den pågældende vil undrage sig udsendelse. Det forudsættes, at Hjemrejsestyrelsen i sådanne tilfælde i forbindelse med anmodningens fremsættelse oplyser, hvis der er konkret grund til, at udlændingen ikke skal oplyses om styrelsens anmodning. Det forudsættes, at denne fremgangsmåde alene vil blive anvendt helt undtagelsesvist og alene i de situationer, hvor det vurderes at være afgørende for udsendelsens gennemførelse, at udlændingen ikke får oplysning om Hjemrejsestyrelsens anmodning.

UDKAST

Den foreslåede bestemmelse vil kunne anvendes i alle sager, hvor Hjemrejsestyrelsen bistår en udlænding med udrejsen, herunder ledsaget udsendelse. Det er forventningen, at bestemmelsen hovedsageligt vil være relevant i tilfælde, hvor en udlænding ikke medvirker, og heller ikke vil samtykke til, at styrelsen indhenter vedkommendes helbredsoplysninger. Det kan ikke udelukkes, at bestemmelsen også kan blive relevant i sager, hvor udlændingen medvirker ved udsendelsesbestræbelserne i øvrigt, men ikke ønsker at samtykke til at styrelsen indhenter vedkommendes helbredsoplysninger. Det forudsættes som udgangspunkt, at styrelsen forinden forsøger at få den pågældendes samtykke i overensstemmelse med sundhedslovens § 43, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2.2.2 og 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Efter repatrieringslovens § 7, stk. 2, 2. pkt., kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om afslag på hjælp til repatriering, hvis der er grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed eller andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Det følger af repatrieringslovens § 7, stk. 3, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering indhenter en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren er sigtet for en lovovertrædelse, der er registreret i Kriminalregisteret, jf. stk. 2, 1. pkt. Endvidere følger det af repatrieringslovens § 7, stk. 3, 2. pkt., at kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering indhenter en udtalelse fra politiet, hvis der er grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i de aktiviteter i udlandet, som er nævnt i stk. 2, 2. pkt.

Skønner kommunalbestyrelsen, at der i den enkelte sag foreligger tilstrækkelige oplysninger til at opfylde mistankekravet ("grund til at antage"), f.eks. på baggrund af indberetninger, anmærkninger eller bekymringshenvendelser, anmoder kommunalbestyrelsen således den lokale politistation i den politikreds, der dækker den relevante kommune, som behandler repatrieringshjælpen, om en udtalelse.

Det foreslås at ændre repatrieringslovens § 7, stk. 3, 2. pkt., således, at kommunalbestyrelsen indhenter en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren

UDKAST

vurderes at have til hensigt at deltage i de aktiviteter i udlandet, som er nævnt i bestemmelsens stk. 2, 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med alle ansøgninger om hjælp til repatriering skal indhente en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren vurderes at have til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed eller andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden forud for, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om hjælp til repatriering.

Kommunalbestyrelsen vil således skulle indhente en udtalelse hos politiet, uanset om kommunalbestyrelsen i den konkrete ansøgningssag ikke måtte ligge inde med oplysninger, der indikerer, at den pågældende ansøger har til hensigt at rejse til udlandet og der deltage i de nævnte aktiviteter.

Anmodningen sendes til den lokale politistation i den politikreds, der dækker den relevante kommune, som behandler ansøgningen om repatrieringshjælpen.

Det er forudsat, at gældende ret i øvrigt videreføres.

Udtalelsen om, hvorvidt den pågældende vurderes at have til hensigt at rejse til udlandet og deltage i aktiviteter, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, vil således fortsat bero på et konkret skøn, der vil skulle foretages af politiet.

Det vil i politiets udtalelse bl.a. fortsat være afgørende, hvorvidt formålet med og karakteren af de aktiviteter, som den pågældende forventes at deltage i i udlandet, i almindelighed må antages at påvirke den pågældende i en sådan grad, at det vil kunne indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Det er således ikke et krav, at der er en konkret mistanke om, at den pågældende har til hensigt at begå et strafbart forhold i f.eks. Danmark eller at påvirke andre hertil.

En person vil være en fare for statens sikkerhed, når der er tale om interesser, der er beskyttet af straffelovens kapitel 12 (forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed) og kapitel 13 (forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme m.v.).

UDKAST

Der ændres desuden ikke på, at en person vil være til fare for andre staters sikkerhed, når der er tale om alvorlige forbrydelser, som vil kunne bringe andre staters sikkerhed i fare. Det gælder bl.a. terrorisme, forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed samt forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder m.v. Hensynet til at forebygge sådanne alvorlige forbrydelser i andre lande vil således også efter omstændighederne kunne begrunde et afslag på en ansøgning om hjælp til repatriering.

En person vil tilsvarende være en væsentlig trussel mod den offentlige orden, når der er tale om andre alvorlige forbrydelser end dem, der er omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13, som vil kunne true den offentlige orden væsentligt, uden at der herved dog er fare for statens sikkerhed. Det kan gøre sig gældende ved bl.a. drab (straffelovens § 237), frihedsberøvelse (straffelovens § 261), grov vold (straffelovens § 245), ildspåsættelse (straffelovens §§ 180-181) eller anvendelse af kemiske, biologiske eller nukleare våben eller kampstoffer (straffelovens § 183). En mere bagatelagtig trussel mod den offentlige orden vil ikke være tilstrækkelig til, at politiet udtaler, at der er grund til at antage, at den pågældende har til hensigt at rejse til udlandet og der deltage i aktiviteter, der vil være en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Som et eksempel på aktiviteter, der i almindelighed må antages at kunne indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, kan nævnes ophold i et konfliktområde i udlandet. Det gælder navnlig i relation til personer, der tager aktivt del i kamphandlingerne. Personer, der opholder sig i et konfliktområde uden at tage aktivt del i kamphandlingerne, kan imidlertid også blive udsat for en sådan påvirkning og forråelse, der kan øge deres evne eller vilje til at begå strafbare forhold. Det kan eksempelvis være tilfældet for personer, som opholder sig i et konfliktområde for at passe på familierne eller engagere sig i aktiviteter, der støtter de kæmpende. Som et eksempel på sidstnævnte kan nævnes logistisk bistand. Et andet eksempel er ophold i træningslejre hos yderligtgående politiske organisationer eller grupperinger, hvor deltagerne bl.a. trænes i militære færdigheder.

Der vil således fortsat kunne meddeles afslag på en ansøgning om hjælp til repatriering, hvis der er grund til at antage, at en person vil tage ophold i et sådant konfliktområde uden at have et anerkendelsesværdigt formål med opholdet. Dette gælder også, selv om der ikke er oplysninger, som peger på, at den pågældende vil deltage aktivt i kamphandlingerne. På samme måde vil der kunne meddeles afslag til en person, som opholder sig eller har opholdt sig i et konfliktområde.

UDKAST

Som eksempel på ophold i et konfliktområde, der har et anerkendelsesværdigt formål – og dermed falder uden for bestemmelsens anvendelsesområde – kan nævnes et ophold i et konfliktområde som led i arbejdet for en anerkendt nødhjælpsorganisation. Nødhjælpsarbejdere må i øvrigt ikke i almindelighed antages at blive udsat for en sådan påvirkningsrisiko, at de vil indebære en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Ophold i et konfliktområde som led i udførelsen af en persons (civile) arbejde vil som udgangspunkt også falde uden for bestemmelsens anvendelsesområde.

Som et andet eksempel på aktiviteter, der i almindelighed må antages at kunne indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, kan nævnes ophold i træningslejre hos yderligtgående politiske organisationer eller grupperinger, hvor deltagerne bl.a. trænes i militære færdigheder. Hvis der er konkrete omstændigheder, som peger på, at en person agter at rejse til udlandet for at lade sig træne til at begå terrorisme, vil der efter omstændighederne kunne ske anholdelse og varetægtsfængsling forud for udrejse for (forsøg på) overtrædelse af straffelovens § 114 d, stk. 3.

Ovenstående eksempler er ikke en udtømmende oversigt over tilfælde, hvor politiet vil kunne udtale sig om, hvorvidt ansøgeren vurderes at have til hensigt at rejse til udlandet og deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, og hvor kommunalbestyrelsen kan meddele afslag på ansøgning om hjælp til repatriering på baggrund heraf.

Det bemærkes, at Politiets Efterretningstjeneste (PET) er Danmarks nationale sikkerheds- og efterretningstjeneste, og at PET i denne kapacitet efter § 1, stk. 1, nr. 1, i lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1600 af 19. december 2014 med senere ændringer, har til formål at forebygge, efterforske og modvirke forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed samt forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder mv., jf. straffelovens kapitel 12 og 13. PET indhenter, analyserer og formidler således bl.a. oplysninger om trusler mod Danmark og danske interesser.

Det forudsættes derfor, at politiet som udgangspunkt vil skulle høre PET. Politiets udtalelse vil i givet fald i vidt omfang basere sig på oplysninger fra PET, men det forudsættes, at politiet selvstændigt foretager undersøgelser forud for afgivelsen af udtalelsen, herunder ved en systematisk gennemgang

UDKAST

af politiets registre, søgning i åbne og lukkede efterforskninger, søgning på sociale medier, indhentelse af oplysninger fra kommune osv.

Det må forventes, at PET i visse tilfælde vil være i besiddelse af oplysninger, som eventuelt vil kunne berettige, at der træffes afgørelse om at nægte at bevilge repatrieringshjælp, men hvor PET på grund af oplysningernes karakter ikke videregiver disse til politiet. Hvis det er tilfældet, og politiet i øvrigt ikke er i besiddelse af oplysninger, der taler imod at bevilge hjælp til repatriering i den konkrete sag, vil politiets udtalelse – af hensyn til efterretningstjenestens arbejde – ikke indeholde oplysninger til hinder for, at repatrieringshjælpen kan ydes.

Uanset dette forudsættes det, at politiets behandling af sagen og afgivelsen af udtalelsen i muligt omfang sker under iagttagelse af de retssikkerhedsgarantier, som følger af forvaltningsloven og forvaltningsretten, herunder bl.a. partshøring, ret til at afgive udtalelse og begrundelse. Det betyder f.eks., at politiets udtalelse forudsættes at skulle opfylde betingelserne i forvaltningslovens § 24, så vurderingen, såfremt politiet afgiver en udtalelse, kan danne grundlag for og direkte indgå i den afgørelse om hjælp til repatriering, som kommunalbestyrelsen herefter skal træffe.

Kommunalbestyrelsens behandling af en ansøgning om repatrieringshjælp vil skulle foretages på baggrund af politiets udtalelse. Det forudsættes i den forbindelse, at kommunalbestyrelsen lægger politiets udtalelse om pågældende ansøger uprøvet til grund ved afgørelsen om hjælp til repatriering.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter repatrieringslovens § 10, stk. 4, 2. pkt., kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om afslag på løbende, månedlig reintegrationsbistand, hvis der er grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed eller andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden

Det følger af repatrieringslovens § 10, stk. 5, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelse om reintegrationsbistand indhenter en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren er registreret sigtet for en lovovertrædelse i Kriminalregisteret, jf. stk. 4, 1. pkt. Det følger desuden af repatrieringslovens § 10, stk. 5, 2. pkt., at kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelse om reintegrationsbistand indhenter en udtalelse fra politiet, hvis

UDKAST

der er grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet som nævnt i stk. 4, 2. pkt.

Skønner kommunalbestyrelsen, at der i den enkelte sag foreligger tilstrækkelige oplysninger til at opfylde mistankekravet ("grund til at antage"), f.eks. på baggrund af indberetninger, anmærkninger eller bekymringshenvendelser, anmoder kommunalbestyrelsen således den lokale politistation i den politikreds, der dækker den relevante kommune, som behandler ansøgningen om løbende, månedlig reintegrationsbistand, om en udtalelse.

Det foreslås at ændre repatrieringslovens § 10, stk. 5, 2. pkt., således, at kommunalbestyrelsen indhenter en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren vurderes at have til hensigt at deltage i de aktiviteter i udlandet, som er nævnt i bestemmelsens stk. 2, 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med alle ansøgninger om reintegrationsbistand skal indhente en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren vurderes at have til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed eller andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden forud for, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om reintegrationsbistand.

Kommunalbestyrelsen vil således skulle indhente en udtalelse hos politiet, uanset om kommunalbestyrelsen i den konkrete ansøgningssag ikke måtte ligge inde med oplysninger, der indikerer, at den pågældende ansøger har til hensigt at rejse til udlandet og der deltage i de nævnte aktiviteter.

Anmodningen sendes til den lokale politistation i den politikreds, der dækker den relevante kommune, som behandler ansøgningen om reintegrationsbistand.

Det er forudsat, at gældende ret i øvrigt videreføres.

Udtalelsen om, hvorvidt den pågældende vurderes at have til hensigt at rejse til udlandet og deltage i aktiviteter, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, vil således fortsat bero på et konkret skøn, der vil skulle foretages af politiet.

Det vil i politiets udtalelse bl.a. fortsat være afgørende, hvorvidt formålet med og karakteren af de aktiviteter, som den pågældende forventes at deltage i i udlandet, i almindelighed må antages at påvirke den pågældende i

UDKAST

en sådan grad, at det vil kunne indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Det er således ikke et krav, at der er en konkret mistanke om, at den pågældende har til hensigt at begå et strafbart forhold i f.eks. Danmark eller at påvirke andre hertil.

En person vil være en fare for statens sikkerhed, når der er tale om interesser, der er beskyttet af straffelovens kapitel 12 (forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed) og kapitel 13 (forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme m.v.).

Der ændres desuden ikke på, at en person vil være til fare for andre staters sikkerhed, når der er tale om alvorlige forbrydelser, som vil kunne bringe andre staters sikkerhed i fare. Det gælder bl.a. terrorisme, forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed samt forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder m.v. Hensynet til at forebygge sådanne alvorlige forbrydelser i andre lande vil således også efter omstændighederne kunne begrunde et afslag på en ansøgning om reintegrationsbistand.

En person vil tilsvarende være en væsentlig trussel mod den offentlige orden, når der er tale om andre alvorlige forbrydelser end dem, der er omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13, som vil kunne true den offentlige orden væsentligt, uden at der herved dog er fare for statens sikkerhed. Det kan gøre sig gældende ved bl.a. drab (straffelovens § 237), frihedsberøvelse (straffelovens § 261), grov vold (straffelovens § 245), ildspåsættelse (straffelovens §§ 180-181) eller anvendelse af kemiske, biologiske eller nukleare våben eller kampstoffer (straffelovens § 183). En mere bagatelagtig trussel mod den offentlige orden vil ikke være tilstrækkelig til, at politiet udtaler, at der er grund til at antage, at den pågældende har til hensigt at rejse til udlandet og der deltage i aktiviteter, der vil være en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Som et eksempel på aktiviteter, der i almindelighed må antages at kunne indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, kan nævnes ophold i et konfliktområde i udlandet. Det gælder navnlig i relation til personer, der tager aktivt del i kamphandlingerne. Personer, der opholder sig i et konfliktområde uden at tage aktivt del i kamphandlingerne, kan imidlertid også blive udsat for en sådan påvirkning og forråelse, der kan øge deres evne eller vilje til at begå strafbare forhold. Det kan eksempelvis være tilfældet for personer, som opholder sig i et konfliktområde for at passe på familierne eller engagere sig i aktiviteter, der støtter de kæmpende. Som et eksempel på

UDKAST

sidstnævnte kan nævnes logistisk bistand. Et andet eksempel er ophold i træningslejre hos yderligtgående politiske organisationer eller grupperinger, hvor deltagerne bl.a. trænes i militære færdigheder.

Der vil således fortsat kunne meddeles afslag på en ansøgning om reintegrationsbistand, hvis der er grund til at antage, at en person vil tage ophold i et sådant konfliktområde uden at have et anerkendelsesværdigt formål med opholdet. Dette gælder også, selv om der ikke er oplysninger, som peger på, at den pågældende vil deltage aktivt i kamphandlingerne. På samme måde vil der kunne meddeles afslag til en person, som opholder sig eller har opholdt sig i et konfliktområde.

Som eksempel på ophold i et konfliktområde, der har et anerkendelsesværdigt formål – og dermed falder uden for bestemmelsens anvendelsesområde – kan nævnes et ophold i et konfliktområde som led i arbejdet for en anerkendt nødhjælpsorganisation. Nødhjælpsarbejdere må i øvrigt ikke i almindelighed antages at blive udsat for en sådan påvirkningsrisiko, at de vil indebære en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Ophold i et konfliktområde som led i udførelsen af en persons (civile) arbejde vil som udgangspunkt også falde uden for bestemmelsens anvendelsesområde.

Som et andet eksempel på aktiviteter, der i almindelighed må antages at kunne indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, kan nævnes ophold i træningslejre hos yderligtgående politiske organisationer eller grupperinger, hvor deltagerne bl.a. trænes i militære færdigheder. Hvis der er konkrete omstændigheder, som peger på, at en person agter at rejse til udlandet for at lade sig træne til at begå terrorisme, vil der efter omstændighederne kunne ske anholdelse og varetægtsfængsling forud for udrejse for (forsøg på) overtrædelse af straffelovens § 114 d, stk. 3.

Ovenstående eksempler er ikke en udtømmende oversigt over tilfælde, hvor politiet vil kunne udtale sig om, hvorvidt ansøgeren vurderes at have til hensigt at rejse til udlandet og deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, og hvor kommunalbestyrelsen kan meddele afslag på ansøgning om reintegrationsbistand på baggrund heraf.

Det bemærkes, at Politiets Efterretningstjeneste (PET) er Danmarks nationale sikkerheds- og efterretningstjeneste, og at PET i denne kapacitet efter § 1, stk. 1, nr. 1, i lov om Politiets Efterretningstjeneste (PET-loven), jf. lovbeholdning nr. 1600 af 19. december 2014 med senere ændringer, har til

UDKAST

formål at forebygge, efterforske og modvirke forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed samt forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder mv., jf. straffelovens kapitel 12 og 13. PET indhenter, analyserer og formidler således bl.a. oplysninger om trusler mod Danmark og danske interesser.

Det forudsættes derfor, at politiet som udgangspunkt vil skulle høre PET. Politiets udtalelse vil i givet fald i vidt omfang basere sig på oplysninger fra PET, men det forudsættes, at politiet selvstændigt foretager undersøgelser forud for afgivelsen af udtalelsen, herunder ved en systematisk gennemgang af politiets registre, søgning i åbne og lukkede efterforskninger, søgning på sociale medier, indhentelse af oplysninger fra kommune osv.

Det må forventes, at PET i visse tilfælde vil være i besiddelse af oplysninger, som eventuelt vil kunne berettige, at der træffes afgørelse om at nægte at bevilge reintegrationsbistand, men hvor PET på grund af oplysningernes karakter ikke videregiver disse til politiet. Hvis det er tilfældet, og politiet i øvrigt ikke er i besiddelse af oplysninger, der taler imod at bevilge reintegrationsbistand i den konkrete sag, vil politiets udtalelse – af hensyn til efterretningstjenestens arbejde – ikke indeholde oplysninger til hinder for, at reintegrationsbistanden kan ydes.

Uanset dette forudsættes det, at politiets behandling af sagen og afgivelsen af udtalelsen i muligt omfang sker under iagttagelse af de retssikkerhedsgarantier, som følger af forvaltningsloven og forvaltningsretten, herunder bl.a. partshøring, ret til at afgive udtalelse og begrundelse. Det betyder f.eks., at politiets udtalelse forudsættes at skulle opfylde betingelserne i forvaltningslovens § 24, så vurderingen, såfremt politiet afgiver en udtalelse, kan danne grundlag for og direkte indgå i den afgørelse om reintegrationsbistand, som kommunalbestyrelsen herefter skal træffe.

Kommunalbestyrelsens behandling af en ansøgning om reintegrationsbistand vil skulle foretages på baggrund af politiets udtalelse. Det forudsættes i den forbindelse, at kommunalbestyrelsen lægger politiets udtalelse om pågældende ansøger uprøvet til grund ved afgørelsen om reintegrationsbistand.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

UDKAST

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. maj 2024.

Det foreslås i *stk. 2*, at § 1 ikke skal finde anvendelse på ansøgninger eller forelagte sager om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, *stk. 2*, der er indgivet eller forelagt før lovens ikrafttræden. For sådanne sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at behandlingen af sager om opholdstilladelse på grund af udsendelsehindringer efter udlændingelovens § 9 c, *stk. 2*, der verserer på tidspunktet for lovens ikrafttræden, vil skulle færdigbehandles i Udlændingestyrelsen efter de nuværende regler. Det vil gælde både sager, der er indgivet ved ansøgning eller på baggrund af forelæggelse fra Hjemrejsestyrelsen.

Til § 5

Det fremgår af udlændingelovens § 66, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslagets § 2 vedrører hjemrejseloven, som ikke gælder for Færøerne eller Grønland, jf. lovens § 31, *stk. 1*. Det følger dog af bestemmelsens *stk. 2*, at lovens §§ 1-23 og 25 ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger. Efter bestemmelsens *stk. 3* kan lovens § 28 ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Hjemrejseloven er ikke endnu blevet sat i kraft for Færøerne eller Grønland. Den uudnyttede anordningshjemmel i hjemrejselovens § 31 vil således kunne anvendes til at sætte de med dette lovforslag foreslåede ændringer af hjemrejseloven i kraft for henholdsvis Færøerne og Grønland med de ændringer, som disse landsdeles særlige forhold tilsiger.

Repatrieringsloven gælder ikke for Færøerne eller Grønland. Lovforslagets § 3 skal således heller ikke gælde for Færøerne eller Grønland og skal heller ikke kunne sættes i kraft for Færøerne eller Grønland. Det bemærkes dog, at repatrieringslovens § 16, jf. § 19, helt eller delvis kan sættes i kraft for disse landsdele med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Det foreslås på den baggrund i § 5, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at § 1 ved kongelig anordning helt eller delvis skal kunne

UDKAST

sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1079 af 10. august 2023, som ændret bl.a. ved § 10 i lov nr. 893 af 21. juni 2022 og senest ved § 50 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 9 c. ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, hvis</p> <p>1) udsendelse af udlændingen, jf. hjemrejselovens § 1, ikke har været mulig i mindst 18 måneder,</p> <p>2) udlændingen har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder og</p> <p>3) udsendelse efter de foreliggende oplysninger for tiden må anses for udsigtsløs.</p> <p><i>Stk. 3-7. ---</i></p>	<p>1. I § 9 c, <i>stk. 2, nr. 2</i>, indsættes efter »udsendelsesbestræbelserne«: »», jf. hjemrejselovens § 3, <i>stk. 1</i>,«.</p>
<p>§ 11. ---</p> <p><i>Stk. 2-10. ---</i></p> <p><i>Stk. 11.</i> Kommunalbestyrelsen kan uden samtykke fra en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 f eller 9 q, afgive en udtalelse til Udlændingestyrelsen om forhold vedrørende den pågældende, som kommunalbestyrelsen skønner vil være af betydning for afgørelse af en sag om</p>	<p>2. I § 11, <i>stk. 11, 1. pkt.</i>, og § 19, <i>stk. 9, 1. pkt.</i>, indsættes efter »Udlændingestyrelsen«: »eller Hjemrejsestyrelsen«.</p>

forlængelse af opholdstilladelsen. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for sager om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, hvor udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 a-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q. Hvis udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, som følge af familiemæssig tilknytning til en herboende person med dansk indfødsret, tidsubegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 f eller 9 q, kan kommunalbestyrelsen uden samtykke fra udlændingen og den herboende afgive en udtalelse til Udlændingestyrelsen om forhold vedrørende de pågældende, som kommunalbestyrelsen skønner vil være af betydning for afgørelse af en sag som nævnt i 1. pkt.

§ 19. ---

Stk. 2-8. ---

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen kan uden samtykke fra en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 f eller 9 q, afgive en udtalelse til Udlændingestyrelsen om forhold vedrørende den pågældende, som kommunalbestyrelsen skønner vil være af betydning for afgørelse af en sag efter stk. 1 eller 2. Hvis udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, som følge af familiemæssig tilknytning til en herboende person med dansk indfødsret, tidsubegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse efter §§ 7-9,

UDKAST

<p>9 b-9 f eller 9 q, kan kommunalbestyrelsen uden samtykke fra udlændingen og den herboende afgive en udtalelse til Udlændingestyrelsen om forhold vedrørende de pågældende, som kommunalbestyrelsen skønner vil være af betydning for afgørelse af en sag som nævnt i 1. pkt.</p>	
<p>§ 40 e. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration foretager i egne sagsbehandlingssystemer den endelige registrering af følgende oplysninger om udlændinge, der ikke er omfattet af § 1, og som meddeles opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q eller får udstedt registreringsbevis eller opholdskort, jf. § 6:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Navn, 2) fødselsdato, 3) fødselsland og 4) statsborgerskabsforhold. <p>§ 44 a. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration videregiver uden udlændingens samtykke til kommunalbestyrelsen for den kommune, hvor udlændingen bor eller opholder sig, eller hvortil udlændingen visiteres, jf. integrationslovens § 10, stk. 1, eller flytter fra udlandet, oplysninger om,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) at udlændingen er meddelt registreringsbevis eller opholdskort i medfør af EU-reglerne, jf. § 6, eller opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q eller er fritaget 	<p>3. I § 40 e og § 44 a, stk. 1, ændres »Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration« til: »Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Hjemrejsestyrelsen«.</p>

UDKAST

<p>for opholdstilladelse efter § 5, stk. 2,</p> <p>2) at udlændingen er meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse eller afslag herpå,</p> <p>3) at udlændingen er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse efter afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. nr. 2, eller</p> <p>4) at udlændingens opholdstilladelse er nægtet forlænget, er bortfaldet eller er inddraget, og om udfaldet af en eventuel klage herover.</p> <p><i>Stk. 2-3. ---</i></p> <p><i>Stk. 4.</i> Meddeles en udlænding, der bor eller opholder sig her i landet uden at have lovligt ophold i medfør af §§ 1-3 a, § 4 b eller § 5, stk. 2, eller i medfør af et registreringsbevis eller opholdskort efter § 6 eller en opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, og som ikke er indkvarteret på et indkvarteringssted for de i § 42 a, stk. 1 og 2, nævnte udlændinge, afslag på en ansøgning om opholdstilladelse, videregiver Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration uden udlændingens samtykke oplysninger herom til kommunalbestyrelsen for den kommune, hvor udlændingen bor eller opholder sig. Tilsvarende gælder, hvis ansøgningen om opholdstilladelse fra en udlænding som nævnt i 1. pkt. bortfalder eller frafaldes.</p>	<p>4. I § 44 a, stk. 4, ændres »Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration« til: »Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration eller Hjemrejestyrelsen«.</p>
<p>§ 46. ---</p> <p><i>Stk. 2. ---</i></p> <p><i>Stk. 3.</i> Afgørelse om optagelse af fingeraftryk efter § 40 a, stk. 2, nr.</p>	<p>5. I § 46, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »og optagelse af personfotografi</p>

UDKAST

<p>4, og optagelse af personfotografi efter § 40 b, stk. 2, nr. 3, og afgørelse om meddelelse af indrejseforbud efter § 32, stk. 1, nr. 6, og om forkortelse af et allerede meddelt indrejseforbud efter § 32, stk. 9, træffes af Hjemrejsestyrelsen. Hjemrejsestyrelsen kan under en udlændings afsoning af en fængselsstraf eller dom til forvaring i henhold til regler fastsat i medfør af § 1 a, stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af straf m.v. eller anbringelse i henhold til regler fastsat i medfør af hjemrejselovens § 1 a, stk. 4, træffe afgørelse om optagelse af fingeraftryk og personfotografi efter § 40 a, stk. 1, nr. 1, og § 40 b, stk. 1.</p>	<p>efter § 40 b, stk. 2, nr. 4,«: »afgørelse efter § 9 c, stk. 2, og afgørelse vedrørende forlængelse, bortfald og inddragelse af opholdstilladelser meddelt efter § 9 c, stk. 2, bortset fra afgørelse om bortfald efter § 21 b samt afgørelse efter §§ 33 og 33 a, stk. 3, nr. 3-4, og stk. 4, i forbindelse med sådanne sager,«.</p>
<p>§ 46 a. --- <i>Stk. 2-3.</i> <i>Stk. 4.</i> Udlændingestyrelsens afgørelser vedrørende opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren. Det samme gælder Udlændingestyrelsens konstatering af, at en opholdstilladelse meddelt efter § 9 c, stk. 2, er bortfaldet, jf. §§ 17-18, og klager over afslag på ansøgninger om, at en sådan opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, jf. § 17, stk. 2 og 3, og § 17 a, stk. 2.</p>	<p>6. To steder i § 46 a, stk. 4, ændres »Udlændingestyrelsens« til: »Hjemrejsestyrelsens«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I hjemrejseloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1139 af 17. august 2023, foretages følgende ændringer:</p>

UDKAST

<p>§ 20. Til brug for behandlingen af en sag om udsendelse af en udlænding videregiver Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændinge- og Integrationsministeriet, domstolene, Udlændingenævnet eller Flygtningenævnet uden udlændingens samtykke alle akter, der er indgået i en sag om opholdstilladelse, til Hjemrejsestyrelsen, når der er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller når udlændingen frafalder ansøgningen herom, jf. dog udlændingelovens § 45 b.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Indkvarteringsoperatøren, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, 2. pkt., for det indkvarteringssted, hvor en udlænding er indkvarteret, kan uden udlændingens samtykke videregive oplysninger til Hjemrejsestyrelsen, når udlændingen er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller når udlændingen frafalder ansøgningen herom</p>	<p>1. I § 20, <i>stk. 1</i>, indsættes efter »en udlænding«: », der har pligt til at udrejse, jf. § 1, stk. 1,« og »når der er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller når udlændingen frafalder ansøgningen herom,« udgår.</p> <p>2. I § 20, <i>stk. 2</i>, indsættes efter »en udlænding«: », der har pligt til at udrejse, jf. § 1, stk. 1,« og »når udlændingen er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller når udlændingen frafalder ansøgningen herom« udgår.</p>
	<p>3. I § 20 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:</p> <p>»<i>Stk. 3.</i> Myndigheder, institutioner og sundhedspersoner er forpligtet til efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen at videregive oplysninger fra patientjournaler m.v. vedrørende udlændinge, der har pligt til at udrejse, jf. § 1, stk. 1, i det omfang det er nødvendigt for styrelsens vurdering af, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, om der skal træffes særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse</p>

UDKAST

	<p>af udsendelsen, eller om der er behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen.«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>I repatrieringsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1270 af 11. september 2022, som ændret ved § 1 i lov nr. 1190 af 8. juni 2021 og § 5 i lov nr. 295 af 20. marts 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 7. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen indhenter i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren er sigtet for en lovovertrædelse, der er registreret i Kriminalregisteret, jf. stk. 2, 1. pkt. Endvidere indhenter kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering en udtalelse fra politiet, hvis der er grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i de aktiviteter i udlandet, som er nævnt i stk. 2, 2. pkt. <i>Stk. 4-11. ---</i></p>	<p>1. § 7, stk. 3, 2. pkt., affattes således:</p> <p>»Tilsvarende indhenter kommunalbestyrelsen en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren vurderes at have til hensigt at deltage i de aktiviteter i udlandet, som er nævnt i stk. 2, 2. pkt.«.</p>
<p>§ 10. --- <i>Stk. 2-4. ---</i> <i>Stk. 5.</i> Kommunalbestyrelsen indhenter i forbindelse med afgørelse om reintegrationsbistand en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren er registreret sigtet for en lovovertrædelse i Kriminalregisteret, jf. stk. 4, 1. pkt. Endvidere indhenter kommunalbestyrelsen i for-</p>	<p>2. § 10, stk. 5, 2. pkt., affattes således:</p>

UDKAST

<p>bindelse med afgørelse om reintegrationsbistand en udtalelse fra politiet, hvis der er grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet som nævnt i stk. 4, 2. pkt.</p> <p><i>Stk. 6-13. ---</i></p>	<p>»Tilsvarende indhenter kommunalbestyrelsen en udtalelse fra politiet om, hvorvidt ansøgeren vurderes at have til hensigt at deltage i de aktiviteter i udlandet, som er nævnt i stk. 4, 2. pkt.«.</p>
--	--